

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΝ

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΗΡΩΤΕΑ

- Ἐν Ἀθήναις . . . . . Δραχ. ν. 4.
- Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις . . . . . » » 5.
- Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ . . . . . » » 8.

ΟΥΔΕΝΙ ΑΠΟΣΤΕΛΛΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Διατρίβαι μὴ ἀπάδουσαι τῷ σκοπῷ τοῦ φύλλου δημοσιεύονται δωρεάν.
Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΕΤΟΣ Α΄. — ΑΘΗΝΗΣ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 1881. — ΑΡΙΘ. 19

ΜΥΡΑ

Ἡ τοῦ δημιουργοῦ χεὶρ ἐπὶ τῶν ἀνθέων πάντας τοῦ πλοῦτου αὐτοῦ τοὺς θησαυροὺς διέχυσεν ἐπὶ ἐμπλέων χάριτος καὶ λεπτοφυῶν στηριζῆς στελέχεων ἐχρωμάτισε ταῦτα διὰ τῶν ζωηροτέρων χρωμάτων, τῶν ποικιλιωτέρων, ἀρμονικότερων καὶ ἐκ τῶν ἡδονικότερων ἐπλήρωσε μύρων. Οὕτω τὸ ἄνθος σπουδαίαν ἐν τῇ τῆς φύσεως ζωγραφίᾳ θέσιν κατέχει ἐν τῇ μέσῳ τῆς στεφάνης κεῖνται τὰ γονιμοποιὰ ὄργανα, σκοποῦντα τὴν δικαιώσιν τοῦ εἶδους μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀτόμου τοῦ φέροντος αὐτό: Ὁ ἄνθρωπος μέγαν πρὸς τὰ μεγελοπρεπῆ ταῦτα τῆς δημιουργίας κοσμημάτα αἰσθάνεται θαυμασμόν. Ἐὰν δ' ἐνόητε ἐπιτρέπεται τολμηρὰν ἐπ' αὐτῶν νὰ φέρῃ χεῖρα, πρῶτον τοῦτο ἀποθαυμάζων τὸν ὕψιστον ἐν τῷ συμβόλῳ τῆς τελειότητος.

Ὅπως δὲ τιμῆσῃ τὸ ἀνώτατον τῆς θεότητος οἰκημα ὁ ἄνθρωπος ἐζήτησε νὰ ἐξαγάγῃ τῶν ἀνθέων τοὺς ἡδονικοὺς ὤπους, τὰ ἐν αὐτοῖς θεῖα μύρα, τὰ μεθυστικὰ ἐκείνα ἀρώματα, ὧν τινα εἶταν ἄνῳ ἐν τοῖς νεοῖς καίονται. Πραγματικῶς τὰ πρῶτα τῆς μυρεψικῆς ἔχνη ἐν ταῖς θρησκευτικαῖς τῶν ἀρχαιοτάτων λαῶν τελεταῖς διαφίρονται, παρὰ τοῖς ἀρχαίοις προσφορά μύρων ἦν ἐνδείξις βελουτάτης καὶ εὐλαβεστάτης λατρείας.

Ὁ Πλίνιος θεωρεῖ τὴν μυρεψικὴν κατχομένην ἐκ τῶν τερψιθύμων ἐκείνων ἐκτάσεων τῆς Ἀνατολῆς, ἐνθα ὁ φυτικὸς πλοῦτος, ἐν προνομίῳ χωρῶς τὰ πρῶτα τῆς δρόσου δάκρυα, τοὺς πρῶτους τῶν ἡλικιῶν ἀκρίτων δεχόμενος ἀσπασμοὺς, τὰς πρῶτας τῶν ζεφύρων θωπείας, ἐξ αὐτῶν φαίνεται πάσας τὰς εὐωδέεις ἀντλῶν. Οἱ

συχοὶ περὶ μύρων καὶ ἀρωμάτων ἐν τῇ Γραφῇ ὑπαινετοὶ ἐμφανῆς ποιῶσιν ὅτι ἐνωρίτατα μεγίστη τούτων κατανάλωσις ἐγένετο παρὰ τοῖς λαοῖς, ὧν τὸ ἔδαφος προάγει τὴν ἀλόην, κιννάμωμον, ἐρυθρόξυλον, κκμοφορὰν, μοσχοκάρυον, τὸ δένδρον τοῦ θυμιάματος, οὔτινος τὸ πρόνομιον τῆς καρπώσεως κατεῖχον οἱ Σαβαῖοι, τὸ βάλσαμον, τὸ θλιβερόν νύκτευθον, τὸ κατὰ τὸ λυκαυγὲς τὰ πλούσια αὐτοῦ μύρα διαχέον, τὴν νιλίκαν, ἐπὶ τῶν ἀνθέων τῆς ὁποίας αἱ μέλισσαι ἀποκοιμῶνται ἐπὶ τῷ ἰδίῳ αὐτῶν βόμβῳ. Πᾶσαι αὗται αἱ φυτεῖαι καὶ παμπληθεῖς ἔσονται οὐχ' ἤττον εὐωδεῖς ἀνήκουσι τῇ ἀνατολῇ καὶ ἐπὶ ὀλοκλήρους αἰῶνας διέμειναν ἄγνωστοι τῷ λοιπῷ κόσμῳ.

Ὅτι οἱ ἀρχαῖοι οὐ μόνον προσωπικοῦ σεβασμοῦ ἀλλὰ καὶ θρησκευτικῆς λατρείας ἰδέαν ἀπέδιδον εἰς τὴν προσφορὰν θυμιαμάτων, κατὰ δεικνυσι τὸ παράδειγμα τῶν μάγων, οἵτινες ἀφοῦ ἔκλιναν τὸ γόνυ πρὸ τοῦ νεογνοῦ τῆς Μαρίας καὶ ἀνεγνώρισαν τὴν θεότητα ἐν αὐτῷ, προσέφερον αὐτῷ χρυσόν, σμύρναν καὶ λίβανον. Φαίνεται ὅμως ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι μικρὰν τῶν μύρων πρὸς καλλωπισμὸν χρῆσιν ἐποιούντο, εἴτε ἐνεκα τῶν αὐστηρῶν διατάξεων τοῦ Μωϋσέως κατὰ τῶν χρωμένων τοῖς διὰ τὸ θυσιαστήριον προσωρισμένοις μύροις, εἴτε διότι ὁ νομοδικὸς βίος ἐκώλυε τούτους ὅπως ἀσχοληθῶσι περὶ τέχνην εἰς ἀνωτέρως ἐκπολιτίσεως ἔθνη ἀνήκουσιν. Βέβαιον ἐν τούτοις ὅτι ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ νὰφ κειμένων μύρων οἱ Ἰουδαῖοι εἶχον ἕτερα δι' ὧν ἤλειπον τοὺς νεκρούς. Οὕτω βλέπομεν Ἰωσήφ τὸν ἐξ Ἀριμαθείας μυρώσαντα τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ πρὶν ἐνταφιάσῃ αὐτό: τὸν δὲ Χριστὸν, τοῦ Ἰούδα ἐπιμεμρόμένου τῇ Μαρίας τὴν ἐν τῷ συμ-

ποσίφ χρῆτιν μύρων ὡς ἀνωφελῆ πολυτέλειαν, ἀποκρινόμενον αὐτῷ «τὴν ταφήν μου παρασκευάζει». Κατὰ δὲ τὸν Ἅγιον Ἰωάννην ἀέθος ἦν αὐτοῖς τοὺς νεκροὺς ἀρώμασιν ἀλείφειν καὶ ἰδίᾳ σμύρνα καὶ ἀλόη, ἐξ Ἀραβίας τὴν καταγωγὴν ἔλκουσας». Ἡ τελετὴ αὕτη ἐξεφράζετο παρ' Ἑλλήσι διὰ τῆς λέξεως ἐνταφιάζειν* ἐτελεῖτο δ' ὑπὸ τῶν συγγενῶν καὶ οἰκείων.

Οἱ Ἰουδαῖοι συνήθιζον πρὸ τοῦ γεύματος μύροις ἀλείφεσθαι· ἐν τούτοις βέβαιον ἐστὶ ὅτι ἐλαχίστας ἐν τῇ μυρεψικῇ προόδου ἐποιήσαντο καὶ ὅτι ἤρκοῦντο χρώμενοι τοῖς ἀρώμασιν ἐν τῇ καταστάσει ἢ φύσιν παρέσχεν αὐτὰ ἢ ἀτελῶς παρεσκευασμένως. Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ ἐμιμήθησαν τοὺς Ἰουδαίους παραδεχθέντες τὴν ἐν ταῖς τελεταῖς καὶ λειτουργίαις χρῆσιν θυμιαμάτων· ὁ ἅγιος Εὐφράνημ πατήρ τῆς Συριακῆς ἐκκλησίας τὰ διὰ τὸν νεκρὸν αὐτοῦ μύρα ὑπὲρ τοῦ θυσιαστηρίου διέθηκε.

Τῶν μύρων ἡ ἐκκλησιαστικὴ χρῆσις ἐγένετο οὐ μόνον ὑπὸ μορφῆν θυμιαμάτων, ἀλλὰ μεμιγμένων τῷ ἐλαίῳ καὶ κηρῷ, τῶν καιόντων ἐν τῷ αἰῶνι Κυρίου.

(Ἐπιτεταί συνέχεια.)

ΟΙ ΘΕΡΑΠΟΝΤΕΣ ΤΟΥ ΣΤΟΜΑΧΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΕΚΤΗ

Η ΣΠΟΝΔΥΛΙΚΗ ΣΤΗΛΗ.

Ἔως τὴν ἰσχυρήν ἡμετέραν ἐπιπέδου καὶ ἐπιπέδου εἰς ὅλα τὰ ὄσπᾳ ἰδιότητες, ἦτοι ἐποιήσαμεν ὡς λέγουσιν οἱ ἰατροὶ γενικὴν ἀνατομίαν. Νῦν εἰσερχόμεθα εἰς τὴν περιγραφικὴν ἀνατομίαν τῶν ὀστέων, τὴν ὁποῖαν ὅμως, ἐπειδὴ δὲν σκοποῦμεν νὰ γείνωμεν ἰατροὶ, θὰ διεξέλθωμεν τροχάδην προσέχουσαι εἰς τὰ κεφαλαῖα δέστερα. Ἀρχίζω ἀπὸ τῆς σπονδυλικῆς στήλης, ἣτις εἶναι ἡ βᾶσις τοῦ σκελετοῦ ἡμῶν καὶ μετὰ τῆς ὁποίας συνδέονται τὰ λοιπὰ ὄσπᾳ. Τὰ ζῶα τὰ ἔχοντα τοιαύτην, ἦτοι ἡ μεγάλη ἐκείνη τάξις ἡ ἀρχομένη ἀπὸ τῶν ἰχθύων καὶ λήγουσα εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὠνομάσθησαν ἐν σπονδυλῶν, πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν μὴ ἔχοντα τὰ ἀσπόνδυλα.

Ἐὰν θέσης τὸν δάκτυλον εἰς τὸ μέσον τοῦ μετώπου σου καὶ φέρῃς αὐτὸν καθέτως, ἀκολουθοῦσα τὴν κατατομὴν τῆς ῥινὸς μέχρι τῆς σια-

γῶνος· αἱ δύο πλευραὶ τοῦ προσώπου, αἱ εὐρισκόμεναι ἀμφοτέρωθεν τῆς τομῆς ταύτης, εἰσὶν ἐντελῶς ὅμοιαι ἀλλήλαις. Οὕτω δεξιόθεν ὡς καὶ ἀριστερόθεν ἔχεις ἓνα ὀφθαλμὸν, μίαν βλεφάρην καὶ μίαν ὄφρον. Ἐξ ἐκτέρων τῶν πλευρῶν μίαν παρειάν εἰς οὗς ἀπολήγουσαν. Ἡ γραμμὴ σου διχοτομεῖ τὴν ῥίνα εἰς δύο ἴσα μέρη ὡς καὶ τὸ στόμα· θὰ ἔχῃς ἀμφοτέρωθεν τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ὀδόντων, κατὰ τὴν αὐτὴν κειμένων τάξιν, ὡς εἰ τὰ δύο ἡμίση τοῦ μασητηῆρος ἦσαν δύο κεχωρισμένοι μασητηῆρες προσηρμοσμένοι τόσον καλῶς, ὥστε νὰ φαίνωνται ὡς εἰς καὶ μόνος, ὅπως καὶ πραγματικῶς συμβαίνει. Καὶ τὸ ἄκρον τοῦ κρηνίου φέρει ἴχνη τῆς μεγάλης ῥαφῆς, τῆς διακρούσης αὐτὸ εἰς δύο μέρη ὅμοια ἀλλήλοις. Τώρα διχοτομοῦσαι τὸν λαϊμὸν καὶ κορυμνὴν ἡμῶν θὰ ἔχωμεν ἐξ ἐκτέρων τῶν πλευρῶν ἀνὰ μίαν χεῖρα καὶ πόδα, τὴν αὐτὴν ποσότητα νεύρων καὶ μυῶνων, εἰς τὸ αὐτὸ μέρος κειμένων.¹ Ὡστε τὸ σῶμα διατέμεται ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω ὑπὸ γραμμῆς τινος, ἣτις χρησιμεύει ὡς σύνορον δύο κεχωρισμένων ἀτόμων, τὰ ὁποῖα ἐνόησε ὅπως ἀποτελέσει ἐν ὄλον.

Ἐπὶ τῆς γραμμῆς ταύτης κεῖται ἡ σπονδυλικὴ στήλη. Ἐὰν παρατηρήσης τὴν μεγάλην ἄκανθον τῶν ἰχθύων τὴν ἀρχομένην ἀπὸ τῆς κεφαλῆς καὶ λήγουσαν εἰς τὴν κέρκον αὐτῶν—τὴν σπονδυλικὴν δὴ τὴν στήλην τῶν—δύνασαι νὰ λάβῃς ἀσθενῆ ἰδέαν περὶ τῆς ἰδικῆς σου. Εἰξεύρεις ὅτι ἡ ἄκανθα αὕτη εὐκόλως χωρίζεται εἰς μικρὰ τεμάχια στρογγύλα, τὰ ὁποῖα φέρουσιν ἕκαστον δύο ὀπᾳς, μίαν ἄνωθεν καὶ μίαν κάτωθεν. Εἰς τὴν εἰσοδὸν τῶν ὀπῶν αὐτῶν μετὰ τὴν διαμέλισιν φαίνεται λευκὸν καὶ γλοιῶδες ὑγρὸν διήκον ἀπὸ τοῦ ἐνὸς τεμαχίου εἰς τὸ ἕτερον καὶ χρησιμεῖον ὅπως συνδέη αὐτὰ. Ἄνωθεν ἐκάστου τεμαχίου ὑπάρχει τριγωνικὸς κοῦκος ἐσκαμμένος εἰς τὴν βᾶσιν μικρῆς ἀκάνθης, ὅλοι δὲ οἱ κῆκοι οὗτοι συνενούμενοι ἀποτελοῦσι ἀληθῆ διώρυγα, διὰ τῆς ὁποίας διέρχεται ὑπόλευκον ὑγρὸν ἐξικνούμενον μέχρι τῆς κεφαλῆς, ὅπου τελειοῦται εἰς μικρὰν ἐξοίδησιν κύλακουμένην ὑπὸ λεπτῶν γραμμῶν, καὶ ἣτις εἶναι ὁ ἐγκέφαλος τοῦ ἰχθύος.

Ἴδου ὁλόκληρον μᾶθημα ἀνατομίας, μικρὰ

¹ Τῆς διακρούσεως ταύτης ἐξαιροῦνται μόνον τὰ ἐντόσθια.

μου! ἀλλὰ δὲν εἶναι τόσον φοβερὸν ὅσον σοὶ φαίνεται, ἐπειδὴ δύνασαι νὰ τὸ ἐπικαλάσῃς μόνη σου ἀρκεῖ νὰ ἔχῃς ἐνώπιόν σου ἓνα ἰχθύν. Ἄλλὰ διατί ἐρλυρήρησα τόσον πολὺ περὶ τῆς ἀθλίως ταύτης ἀκάνθης, τὴν ὁποῖαν ὄλος ὁ κόσμος ἀπορρίπτει, χωρὶς οὐδεμίαν εἰς αὐτὴν νὰ δώσῃ προσοχὴν; Διότι πᾶν τὸ ἐν αὐτῇ εὐρισκόμενον εὐρίσκεται καὶ εἰς τὴν σπονδυλικὴν στήλην ἡμῶν εἰς μεγαλειτέρως διαστάσεις καὶ τελειότερον, ὅπως ἀρμόζει εἰς τὸ τελειότερον τῶν δημιουργημάτων. Τὸ τεμάχιον τὸ περιέχον τὰς δύο ὀπᾳς καλεῖται σῶμα τοῦ σπονδύλου, σπόνδυλοι δὲ εἶναι τὰ πολλὰ ἐκεῖνα τεμάχια, τῶν ὁποίων ἡ συνένωσις ἀποτελεῖ τὴν σπονδυλικὴν στήλην. Οἱ σοφοί, οἱ ὁποῖοι τίποτε δὲν σέβονται, τὴν αὐτὴν λέξιν μεταχειρίζονται ὅπως ἐκφράσωσι πράγματα ὅμοια εὐρισκόμενα ὅμως εἰς τόσον διάφορα ζῶα.

Τὸ σῶμα τῶν σπονδύλων ἡμῶν δὲν εἶναι ἐσκαμμένον ὅπως δέχεται τὸ γλοιῶδες ὑγρὸν τὸ χρησιμεῖον ὡς σύνδεσμος τῶν σπονδύλων τοῦ ἰχθύος, ἀλλ' εἶναι ὠρειδὸς ὅσπου, σχεδὸν ἐξ ὀλοκληροῦ κυψελῶδες ἰδίως εἰς τὰς δύο ἐπιφανείας του, τὴν πρὸς τὰ ἄνω καὶ τὴν πρὸς τὰ κάτω, αἵτινες εἶναι ἐπίπεδοι καὶ φέρουσι πολλὰς μικρὰς ὀπᾳς, εἰς τὰς ὁποίας εἰσερχονται αἱ ῥίζαι ἰδικιτέρως οὐσίας, ἣτις εἰς οὐδὲν ἄλλο μέρος τοῦ σώματος ἡμῶν ὑπάρχει καὶ τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα μόνον ἰνώδης χόνδρος ἀρκεῖ ὅπως σοὶ φανερώσῃ τοὺς γονεῖς της. Ὁ ἰνώδης χόνδρος κρατεῖ συνδεδεμένα ὅλα τὰ σώματα τῶν σπονδύλων ἡμῶν τοσοῦτον ἰσχυρῶς, ὥστε χρειάζεται τις πολλὰς προσπαθείας ὅπως τὰ ἀποχωρήσῃ. Οὐδὲν ἕτερον ὄργανον τοῦ σώματος ἡμῶν εἶναι τοσοῦτον στερεῶς προσηρμοσμένον. Ἐν τούτοις καὶ οὗτοι ἔχουσι ὑγρὸν ὅπως καὶ οἱ ἰχθύς καὶ τὸ ὁποῖον εἶναι ἀφρονώτερον εἰς τὰ πικιδία· ἡ ἐλαστικότης δὲ τοῦ ἰνώδους χόνδρου ἐπιτρέπει εἰς τὴν σπονδυλικὴν στήλην ὅπως ἔκλυται ὀλίγον πρὸς τὰ ἐμπρός.

Ὅπως εἰς τὴν ἄκανθον τῶν ἰχθύων οὕτω καὶ τὸ σῶμα τῶν σπονδύλων ἡμῶν φέρει ἄνωθεν αὐτοῦ ἄκανθάν τιναν, καθὼς καὶ τὴν διώρυγα, δι' ἣς διέρχεται λευκόχρουν ὑγρὸν, ἀνάλογον πρὸς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον περὶ τῆς ἀκάνθης εἰς τὸν ἰχθύν περὶ τοῦ ὑγροῦ τούτου, τὸ ὁποῖον εἶναι μίαν ἐκ τῶν μεγάλων δυνάμεων τοῦ σώματος, θὰ σοὶ ὁμιλήσω βραδύτερον, σήμερον ἀκούμεθα ὅπως σοὶ

καταστήσω γνωστὸν τὸ ὄνομα του, ὅπερ εἶναι ῥωτιαῖος μυελός, ἡ δὲ ἄκανθα ἡ προφυλάττουσα αὐτὸν ἔξωθεν καλεῖται ἀκανθώδης ἀπόφυσις. Τὰ ἄκρα τῶν ἀκανθῶν αὐτῶν κείμενα ἐπὶ τῆς αὐτῆς γραμμῆς, συνκντῶνται εὐθὺς ἀμα ζητήσωμεν νὰ κλίνωμεν τὴν σπονδυλικὴν στήλην πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἐμποδίζουσι πᾶν τοιοῦτον κίνημα.

Ἡ βᾶσις τοῦ σπονδύλου εἶναι πλατεῖα καὶ χρησιμεύει ὡς τεῖχος τῆς διώρυγος τοῦ ῥωτιαίου μυελοῦ, φέρει δὲ εἰς τὰ τέσσαρα ἄκρα της ἐπιμήκει ἐξοιδήσεις, διὰ τῶν ὁποίων συνδέεται στενωδὸς μετὰ τῶν γειτόνων της, τῶν ἄλλων σπονδύλων, καὶ τὰς ὁποίας ὀνομάζομεν ἀρθρικές ἀποφύσεις.

Ἄλλοι σύνδεσμοι συνδέοντες τὸ σῶμα τῶν σπονδύλων μετὰ τῶν ἀκανθῶν ἀποφύσεων ἐπαυξάνουσι τὴν στερεότητα τοῦ συνόλου.

Μέχρι τοῦδε ἐποιήσαμεν ἀτελῆ γενικὴν περιγραφὴν τῶν σπονδύλων. Τώρα ἂς ἐπισκεφθῶμεν ἓνα ἕκαστον αὐτῶν εἰς τὸν οἶκον του ὅπως ἴδωμεν πόσον διαφέρουσιν ἀλλήλων τὰ ἀντικείμενα ταῦτα, τὰ ὁποῖα φέρουσι τὸ αὐτὸ ὄνομα.

Ἄλλὰ πόσοι τὸν ἀριθμὸν εἶναι οἱ κύριοι σπόνδυλοι; ἐρωτᾷς, ἐπειδὴ πιστεύεις ὅτι ἀφοῦ ἔχω τόσα βιβλία ἀνοικτὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης μου καὶ ἀναγινώσκω περὶ σπονδύλων, ἂν δυναθῶ ἀμέσως νὰ σοὶ τὸ εἶπω. Ἄλλὰ τὰ πολλὰ με δυσκολεύουν, ἐὰν εἶχον ἐν μόνον βιβλίον θὰ ἦτο εὐκολώτερα ἢ ἀπάντησις. Ἄλλ' ἂς ἴδωμεν τί λέγουσι τὰ βιβλία. Ἴδου τὸ σύγγραμμα τοῦ Βιχάτ· οὗτος ἀριθμεῖ εἴκοσι τέσσαρας σπονδύλους. Ὁ Μίλν Ἐδβάρ, τοῦ ὁποῖου ἡ ζωολογία εἶναι ἄριστον ἐπιστημονικὸν βιβλίον, ἀριθμεῖ τριάκοντα τρεῖς. Ὁ ποιητὴς Γοίθιος, ὁ Γοδεφρείδος Σκίντ Ἰλέρ, ὁ Κάρους, ὁ Ὄκεν ἔχουσι διάφορον γνώμην. Ἡμεῖς ὅμως χωρὶς νὰ εἰσελθῶμεν εἰς τὰς αἰωνίους συζητήσεις τῶν σοφῶν ἂς μετρήσωμεν μόνον μᾶς τοὺς σπονδύλους ἀρχόμενα ἐξ ἐκείνων τοῦ τραχήλου, περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὁποίων ὄλος ὁ κόσμος συμφωνεῖ. Εἰσὶν ἐπτά· ἂς ἐπισκεφθῶμεν τοὺς δύο πρώτους, οἱ ὁποῖοι εἶναι οἱ προὔχοντες τοῦ τόπου των.

Ἐπρόσεξας ποτὲ νὰ ἴδῃς μεθ' ὀπόσης εὐκολίως στρέφεις τὴν κεφαλὴν; Ἴσως νομίζεις ὅτι ἡ κίνησις αὕτη γίνεται ἀφ' ἐξουσίας· ἀλλὰ δὲν ἔχει οὕτω αἱ κινήσεις τῆς κεφαλῆς γίνονται

διά λεπτοτάτου μηχανισμού, τὸν ὁποῖον ὀφείλομεν νὰ γνωρίζωμεν, διότι ὁ ἀγνοῶν αὐτὸν ἐκτίθεται εἰς κίνδυνον νὰ φονευθῆ εἰς μερικὰς περιστάσεις, ἢ, ὅπερ εἶναι καὶ χειρότερον, νὰ φονεύσῃ ἄλλον τινὰ χωρὶς νὰ εἰξεύρῃ πῶς τὸν ἐφόνευσε.

Ὅταν στρέφωμεν τὴν κεφαλὴν δὲν περιστρέφεται τὸ κρανίον ἐπὶ τῆς σπονδυλικῆς στήλης, ἐπειδὴ τὸ κατώτερον ἄκρον αὐτοῦ στηρίζεται ἀκίνητον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ πρώτου σπονδύλου τοῦ τραχήλου, ἢ δὲ κίνησις παράγεται εἰς τὴν βᾶσιν τοῦ σπονδύλου τούτου. Ὅπως λοιπὸν ὁ σπόνδυλος οὗτος κερταθοῖ νὰ κινῆται ὁμοιάζει μὲ δακτύλιον ἀκωλύτως κυλιόμενον ἐπὶ τοῦ ἀκολουθίου σπονδύλου, τοῦ ὁποῖου αἱ ἀποφύσεις πλαγίως ἐπιπεδοῦνται ὅπως ἀφίψωσιν αὐτῷ ἐντελῆ ἐλευθερίαν ἐνεργείας. Ὅπως δὲ μὴ ἐκτοπίζηται ὁ δακτύλιος οὗτος, μικρὸς ὀστεώδης κύλινδρος ἐγείρεται μεταξὺ τῶν δύο τμημάτων σαρκῶς, εἰς τὰ ὁποῖα εἰσδύει τὸ ἄκρον τοῦ κρανίου.

Ἄλλὰ πρότερον ἂς ἴδωμεν τὰ ὀνόματα αὐτῶν. Θὰ ἔχῃς βεβαίως γεωγραφικὸν ἄτλαντα. Εἰξεύρεις πόθεν προῆλθε τὸ ὄνομά του; Ἐκ τοῦ μυθολογουμένου τιτάνος Ἄτλαντος, ὁ ὁποῖος, ὡς ἐπίστευον οἱ πρόγονοι ἡμῶν, ἐπειδὴ ἠθέλησε νὰ ἀρπάσῃ ἀπὸ τοῦ Διὸς τὴν βασιλείαν, κατεδικάσθη νὰ στηρίξῃ διὰ τῶν ὤμων του τὸν οὐρανὸν καθήμενος ἐπὶ ὄρους τινὸς τῆς Μυυριτανίας, τὸ ὁποῖον ὠνομάσθη καὶ αὐτὸ Ἄτλας, κατόπιν δὲ ἐδάνεισε τὸ ὄνομά του καὶ εἰς τὸν γείτονα αὐτοῦ Ἄτλαντικὸν ὠκεανόν. Εὐνόητον ὅτι ὁ τιτάν οὗτος, ὁ ὁποῖος ἐπὶ τὸς αἰῶνας ἐβάσταζε τὴν οὐρανίαν σφαιραν, εὐκόλως δύναται νὰ βαστάσῃ καὶ τὴν μικρὰν γῆν. Διὰ τοῦτο λοιπὸν οἱ χάρται οὗτοι, τοὺς ὁποῖους γνωρίζεις ἤδη, ἐπειδὴ ἤρχισας νὰ μανθάνῃς γεωγραφίαν, ὠνομάσθησαν ἄτλαντες. Οἱ ἀρχαῖοι ἀνατόμοι ἐφάντασθησαν ὅτι εἶναι χρεια Ἄτλαντος ὅπως φέρῃ τὴν σφαιραν, τὴν ὁποῖαν ἔχομεν ἄνωθεν τῶν ὤμων, οὕτω λοιπὸν ὠνόμασαν ἄτλαντα τὸν πρῶτον σπόνδυλον τοῦ τραχήλου, ἐφ' οὗ στηρίζεται ἡ κεφαλή.

Ἀλήθεια! εἰς τὴν γεωγραφίαν σου θὰ ἀνεγνώσας περὶ τοῦ ἄξονος τῆς γῆς, δηλαδὴ περὶ τῆς γραμμῆς ἐκείνης τῆς φερομένης ἐκ τοῦ ἐνὸς πόλου αὐτῆς εἰς τὸν ἕτερον καὶ ἐπὶ τῆς ὁποίας περιστρέφεται ἡ γῆ. Ἄξων τοῦ τροχοῦ

εἶναι τὸ κέντρον αὐτοῦ περὶ τὸ ὁποῖον οὗτος περιστρέφεται. Ὁ δεύτερος σπόνδυλος τοῦ τραχήλου εἶναι ὁ ἄξων τῆς κεφαλῆς, διὰ τοῦτο δὲ ὠνόμασαν αὐτὸν ἄξων ἢ ἐπιστροφέα. Τέλος ὁ μικρὸς ὀστεώδης κύλινδρος, ἐπειδὴ εἶναι ὁμοιότητος μὲ ὀδόντα καὶ μάλιστα κυνόδοντα, ὠνομάσθη ὀδοστοειδῆς ἀπόφυσις.

Εἰς ταῦτα καὶ μόντα δὲν περιλαμβάνεται ἡ ἱστορία τῶν δύο σπονδύλων. Τὸ μέγιστον ἀγαθὸν τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ἡ ἐλευθερία, ἀλλ' εἰξεύρεις τί σημαίνει ἐλευθερία; Πείθεσθαι τοῖς νόμοις· ἐπειδὴ ἐὰν παραγνωρίσῃ τις τὴν ἐλευθερίαν καὶ νομίση ὅτι ἐπειδὴ εἶναι ἐλεύθερος τῷ ἐπιτρέπεται νὰ πράττῃ πᾶν ὅ,τι θέλει· ἀλλοίμονον! Οὕτω καὶ αἱ κινήσεις τοῦ σπονδύλου τοῦ τραχήλου εἰσὶ ἐλεύθεραι· ἀλλ' ἡ ἐλευθερία δέον νὰ συμβαδίζῃ μετὰ τῆς φρονήσεως, ἐπειδὴ ἡ ἐλαχίστη ἀσυνεσία δύναται ν' ἀποβῇ ὀλεθρὴ εἰς τὸν πτωχὸν ἄτλαντα. Εἰξεύρεις ὅτι δὲν συγκρατεῖ αὐτὸν ὁ ἰσχυρὸς ὀδοστοειδῆς ἀπόφυσις, ὁ ἰσχυρὸς ἐκείνος δεσμὸς ὁ συνδέων τοὺς ἄλλους σπονδύλους· καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ ὀδοστοειδῆς ἀπόφυσις κωλύει πᾶσαν ὀριζόντιον ἐκτόπισιν, ἀλλ' ἐὰν βλάβῃ ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, ἢ-τοι ἐὰν ἡ κεφαλή βιαίως ὑψωθῇ, παρκαύρει μεθ' αὐτῆς τὸν ἄτλαντα καὶ τὸν ἀναγκάζει νὰ ἐγκταλίπῃ τὴν θέσιν του· τότε ἰσχυρὰ κινήσεις τοῦ σώματος δύναται νὰ ἐκτοπίσῃ τὴν ὀδοστοειδῆ ἀπόφυσιν, νὰ ἐκχάσῃ αὐτὴν τοῦ δακτυλίου, τὸν ὁποῖον ρίπτει πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ νὰ παραχάξῃ στραγγαλισμόν! Τότε ὁ νατιαῖος μυελὸς θὰ πιεσθῇ ὑπὸ τοῦ ἐπεισάκτου, τοῦ κατὰλαβόντος τὸν οἶκον του καὶ τοιοῦτοτρόπως θὰ ἐπέλθῃ αἰφνίδιος θάνατος, ὅπως θὰ σοὶ εἴπω ὅταν φθάσωμεν εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ μυελοῦ.

Ὅταν θὰ γείνης καὶ σὺ κόρη μου μίαν ἡμέραν μήτηρ ἐνθυμήθητι τὸ τοιοῦτον καὶ μὴ ἐπιτρέψῃς ποτὲ εἰς τινὰ νὰ ἐγείρῃ τὰ τέκνα σου ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, ἐπειδὴ πολλὰ δυστυχῆ πλάσματα οὕτως ἐγείρομενα καὶ κινουόμενα ἀποτόμως τὸ σῶμα των ὅπως σωθῶσιν ἀπὸ τὸ ἀνοικεῖον αὐτὸ θάψευμα ἔλαβον κερυνοδόλον θάνατον ἐνῷ εὐρίσκοντο ἔτι εἰς τὰς χεῖρας τοῦ κατεπτομένου φίλου των. Ὅταν θέλωσι νὰ φονεύσωσιν ἀμέσως κώνικλον ἔλκουσι κατὰ ἀντίθετον διεύθυνσιν τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν οὐρανὸν, καὶ ἐκτοπίζοντες τὸν ἄτλαντά του τὸν θανατώνουσι.

Εἰξεύρεις βεβαίως τὸ ἄθλιον παιγνίδιον μερικῶν παιδῶν, οἱ ὁποῖοι στηρίζοντες τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῆς γῆς, περιστρέφουσι τὸ σῶμα των, δηλαδὴ ποιοῦσι τοῦμπαν. Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς περιστροφῆς ταύτης ἡ ἐλαχίστη κίνησις δύναται νὰ ἐκκρθῶσιν τὴν εὐθραυστον ἀρθρῶσιν τοῦ ἄτλαντος καὶ θανατώσῃ ἢ τουλάχιστον στραγγαλίσῃ τὸ παιδίον· καὶ τὸ δεύτερον τοῦτο ἔπαθε μικρὰ κόρη, τῆς ὁποίας θὰ μοὶ ἐπιτρέψῃς νὰ μὴ εἴπω τὸ ὄνομα, καὶ τότε ὅτε ἐμεγάλωσεν ἐντρέπεται νὰ ἐξέλθῃ, διότι ἡ κεφαλή της τοιαύτην θέσιν ἔχει, ὥστε ἡ σιαγὼν ἀκουμβᾷ ἐπὶ τοῦ δεξιῦ ὤμου της!—Τὴν παράγραφον αὐτὴν σὲ παρκακλῶ ν' ἀναγώσῃς καὶ εἰς τὴν μητέρα σου.

Βλέπεις λοιπὸν, μικρὰ μου, εἰς πόσους κινδύνους ὑπόκειται ὅστις ἀγνοεῖ τὸν ὀργανισμὸν καὶ τὰς λειτουργίας τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος!

Περὶ τῶν πέντε τελευταίων σπονδύλων τοῦ τραχήλου σοὶ λέγω μόνον ὅτι εἰσὶ μικρότεροι, λεπτοφύεστεροι καὶ εὐκίνητοτεροι ἐλείων τοῦ λοιποῦ σώματος. Ἡ εὐκίνησις των προέρχεται ἰδίως ἐκ τῆς καμπύλης κατὰτομῆς τῶν ἀρθρωτικῶν ἀποφύσεων καὶ ἐκ τῆς σμικρότητος τῆς ἀκάρθης, ἢς τὰ ἄκρα ὅπως συνενωθῶσι πρέπει νὰ κάμωσι περισσότερον δρόμον. Διὰ τοῦτο ὁ τράχηλος εἶναι τὸ εὐκίνητοτερον μέρος τῆς σπονδυλικῆς στήλης.

Ἐπὶ τῆς ῥάχως ὑπάρχουσι δώδεκα σπόνδυλοι, καλούμενοι θωρακικοί, οἱ ὁποῖοι μόνον κινῶνται, καὶ τοῦτο εἶναι εὐτύχημα, διότι ἕκαστος τῶν δώδεκα σπονδύλων φέρει ἐξ ἀμφοτέρων τῶν πλευρῶν του ἀνὰ μίαν κυκλίδα κλωβοῦ τινος, τὸν ὁποῖον ἀργότερα θὰ ἐπισκεφθῶμεν, καὶ ὁ ὁποῖος θὰ διέτρεχε μεγάλους κινδύνους ἐὰν ἡ στήλη ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται ἐκάμπτετο ἄλλοτε πρὸς τὰ ἐδῶ καὶ ἄλλοτε πρὸς τὰ ἐκεῖ· εἰς τὴν ὀσφύν εἰσὶ μόνον πέντε σπόνδυλοι, ἀλλ' ἕκαστος αὐτῶν εἶναι ἐξάκις ἢ ἐπτάκις μεγαλύτερος ἀπὸ τοὺς σπονδύλους τοῦ τραχήλου. Εἰς τούτους αἱ ἀκνθώδεις ἀποφύσεις ἀπέχουσι περισσότερον ἀλλήλων ὅπως δύναται οἱ σπόνδυλοι νὰ κινῶνται ὀλίγον. Ἐπειδὴ δὲ οἱ τελευταῖοι σπόνδυλοι τῆς ῥάχως καὶ οἱ πρῶτοι τῆς ὀσφύος εἶναι εὐκίνητοτεροι τῶν ἄλλων, εἰς τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον συνεννοῦνται ἡ στήλη εἶναι εὐκμπτοτέρα.

Ἐχομεν λοιπὸν ἑπτὰ σπονδύλους εἰς τὸν

τράχηλον, δώδεκα εἰς τὴν ῥάχιν καὶ πέντε εἰς τὴν ὀσφύν, ἢτοι τοὺς εἴκοσι τέσσαρας τοῦ Βιχάτ, ἀλλὰ χρειάζομεθα ἐννέα ἔτι ὅπως φθάσωμεν εἰς τοὺς τριάκοντα τρεῖς τοῦ Μιλν' Ἐδβάρ. Οὗτοι πραγματικῶς ὑπάρχουν, ἀλλὰ τόσον πολὺ διάφοροι ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ὥστε δυσκολευόμεθα ἐκ πρώτης ὄψεως νὰ τοὺς ὑπολάβωμεν ὡς σπονδύλους.

Καὶ πρῶτον εὐρίσκομεν πέντε συνηνωμένους ὅπως ἀποτελέσωσιν ἐνὸστοῦν, εἰς τὸ ὁποῖον λήγει ἡ σπονδυλικὴ διώρυξ, ὠνομαζόμενον ἱερὸν ὄστοῦν. Πόθεν προῆλθε τὸ παράδοξον ὄνομά του ἀγνοῶ· ἐν μόνον εἰξεύρω ὅτι οἱ σπόνδυλοί του ἐπὶ πολὺ εἶναι κεχωρισμένοι καὶ εἰς ὠρισμένον χρόνον συνεννοῦνται, ὥστε βλέπεις ὅτι μεθ' ὀλην τὴν ἱερότητα του τὸ ὄστοῦν αὐτὸ ἔπραξεν ἐν ἀμάρτημα, ἢτοι ὑπεξήρσε πέντε σπονδύλους, τοὺς ὁποῖους μόνον πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀνεκάλυψεν ὁ Μιλν' Ἐδβάρ. Μετ' αὐτὸ τὸ ὄστοῦν ἔρχονται τέσσαρες μικροὶ σπόνδυλοι, οἵτινες καὶ οὗτοι, τὸ πρῶτον κεχωρισμένοι, συνεννοῦνται ἔπειτα καὶ ἀποτελοῦσιν ἐν μόνον ὄστοῦν, ὅπερ ἐνίστε συγκολλᾶται μετὰ τοῦ ἱεροῦ ὄστοῦ. Οἱ σπόνδυλοι οὗτοι ἀποτελοῦσι τὴν οὐρανὸν τῆς στήλης.

Ἡ σπονδυλικὴ στήλη μὲ τοὺς 33 σπονδύλους καὶ τὰς ἀποφύσεις της κυρτοῦται ὀλίγον, ὥστε ὁμοιάζει μὲ κάμπην ἔρπουσαν ἐπὶ στελέχεως φυτοῦ. Καὶ ἀληθῶς παρκατήρησον τὴν μικρὰν ταύτην εἰκόνα. Ἐὰν δὲν σοὶ τὸ ἔλεγον, ἠδύνασο ποτὲ νὰ πιστεύσῃς ὅτι εἶναι ἡ εἰκὼν τῆς σπονδυλικῆς στήλης;

Ἄλλὰ δικτὶ γελᾷς; Αἶ! διὰ τὴν μικρὰν οὐρανὸν; Ναι, κόρη μου, πιστεύσον με· τοιοῦτοτρόπως τελειοῦται ἡ σπονδυλικὴ στήλη, τὰ δὲ τέσσαρα ταῦτα ὀστάρια εἰσὶν οἱ τέσσαρες τελευταῖοι σπόνδυλοι· καὶ δὲν σὲ γελῶ ἂν σοὶ εἴπω ὅτι τοιοῦτοι σχεδὸν εἶναι οἱ σπόνδυλοι τῆς οὐρᾶς τῆς μικρᾶς γαλῆς σου.

Ἄλλὰ, μοὶ λέγεις, ποῦ εἶναι οἱ ὑπόλοιποι σπόνδυλοι; ἐπειδὴ ἰσχυρίζετο ὅτι ὑπάρχουν περισσότεροι ἀπὸ 33.

Εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον τῆς στήλης, μικρὰ μου, ἐκ τῆς οὐρᾶς θ' ἀνέλθωμεν εἰς τὴν κεφαλήν.

Η ΑΜΟΙΒΗ ΤΟΥ ΠΙΠΠΟ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

Ἐνυπιάζεται ὁ Πίππο; — Ἠγέρθη, ἐκάλησεν ἐπὶ τῆς ψυχῆς του καὶ ἔτριψε τοὺς ὀφθαλμούς. Τί τάχα τὸν ὕπνον αὐτοῦ ἐτάραξε; Προσφέρει τις ἀληθῶς τὸ ὄνομα τοῦ προστάτου του, ἢ καθ' ὕπνον εἶδε τοῦτο; Ἐπκνέπεσεν αὐτὸς ἐπὶ τῆς κλίνης ἀθορύβως καὶ ἠκοάσθη συνδιελεγόντο ἐν τῷ προσκειμένῳ θαλάμῳ, ἀλλὰ διατί ὠχρίσθαι καὶ τρέμει ὡς φύλλον;

Αἰφνης ἐπῆλθε σιγὴ καὶ τὸ φῶς ἐσβέσθη, μὴν δὲ ἡ βαρεῖα ἀναπνοὴ τῶν κοιμωμένων ἀντήχει. Ἄλλ' ὁ Πίππο τὴν νύκτα ταύτην ἔμεινεν αὐπνος, ἐπεὶδὴ ἡ μικρὰ καρδία αὐτοῦ ἰσχυρῶς ἐξ ἀγωνίας καὶ φόβου ἔπαλλε. Οὕτω μέχρι τῆς πρωίας οἱ μεγάλοι ὀφθαλμοὶ του ἔμειναν ἠνεωγμένοι, σχεδιάζοντας πῶς τὸ συνδυαζόμενον ἔγκλημα θὰ μεταιώσῃ.

Ἡ ἐπαύριον ἦν κυριακὴ, ὁ δὲ Πίππο διετάχθη ὅπως μείνῃ ἐν τῷ οἴκῳ, ἐνῶ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐβιβρώσκετο ὑπὸ σταθερᾶς ἐπιθυμίας ὅπως ἐξέλθῃ καὶ ἐπιτελέσῃ τὸ τὴν νύκτα κυοφορηθὲν σχέδιον.

Ἦκουσε τὰ σήμαντρα τῶν πέριξ ναῶν ἐν ἑορτασίμῳ ἠχοῦντα ῥυθμῶν ἐγίνωσκεν ὅτι ὁ χορὸς ἦδε νῦν ὕμνους, ἐγίνωσκεν ὅτι αἱ θύραι ἦσαν ἠνεωγμέναι. Ναί! ἐπεὶδὴ πρωίας τινὰ πλκνόμενος ἐν ταῖς ὁδοῖς ἔστη ἐνώπιον μεγαλοπρεποῦς ναοῦ. Ὁ ἦχος τῆς μουτικῆς καὶ ὀργάνων ἐπήνεγκεν αὐτῷ λήθην τῆς συνήθους δειλίας καὶ φόβου πρὸς τοὺς ξένους, οὕτω προσήγγισε κατὰ μικρὸν καὶ τέλος μεθῶν ὑπὸ τῆς θείας ἀρμονίας ὤθησε τὴν θύραν καὶ εἰσελθὼν ἔστη ὄρθιος εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ ναοῦ, κυλινοῦμενος εἰς ῥεμβασμὸν ἐκπλήξεως διὰ τὸ κάλλος καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν ἐκ γεγλυμμένου μαρμάρου περπατησμάτων καὶ στεγῶν, καὶ τὸ ἰσχυρὸν φῶς τὸ εἰσδύον διὰ τῶν μυριαχρῶμων φεγγιτῶν καὶ μαγικὴν δίδον ἀνταύγειαν εἰς ὅλον τὸν πλοῦτον ἐκεῖνον· ἀλλ' ὑπὲρ πάντων ἄλλο ἡ μουσικὴ εἴλκυσε τὸν παιδᾶ· αἱ φωναὶ ἐκεῖναι αἱ τόσον λεπταὶ καὶ θεληκτῆροι ἐξώγκουν τὴν μικρὰν καρδίαν του... Ἐκλινε τὸ γόνυ καὶ ἐν ἐκστάσει ἐνώπων τὰς χεῖρας ἠγχερίστησε τῷ Θεῷ,

μετὰ τῆς δεήσεώς του δ' ἀνεμίγνυε τὸν ἄπειρον πρὸς τὸ κάλλος τοῦ ναοῦ θυμασμὸν ἐν τῇ παιδικῇ ἀπλότητί του θεωρῶν αὐτὸν ὡς τὰς θεληκτικὰς καὶ τερψιθύμους χώρας τῆς αἰωνιότητος, περὶ ὧν τοσάκις οἱ ἱερεῖς τῆς πετρίδος του εἶχον ὀμιλήσει αὐτῷ. Ἄλλ' αἱ μεγάλα δέσποινα αἱ πλουσίαι φέρουσαι ἐσθῆτας βλέπουσαι τὸ ἡμίγυμνον καὶ ῥυπαρὸν ἐκεῖνο ὃν ἐξωργίζοντο διὰ τὴν ἀθάρειαν μεθ' ἧς εἰσῆλθεν ἐν τῷ ναῷ. Οὕτω ἀνὴρ τις κομφῶς ἐνδεδυμένος ἦλθε πρὸς τὸν παιδᾶ καὶ ἐν ὀργῇ ἐξεδίωξεν αὐτὸν τοῦ ναοῦ. Ὁ παῖς ἐκπληκτος θεωρήσας τὸν ἄγνωστον ἐκεῖνον ἤρξατο κλαίων. Ναί! ἦν ἀπλοῦς ἐπαίτης, ἀλλ' οἱ ἐπαῖται δὲν δικαιούνται νὰ εἰσέρχωνται εἰς τοὺς ναοὺς καὶ δέωνται;

Ἐν τῇ πετρίδι του οἱ γυμνόποδες ἐπαῖται καὶ μαζαρόνοι ἐπάτων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ λιθοστρώτου, οὕτως ἐφήπτοντο αἱ ἐκ μεταξῆς καὶ τριχάπτων ἐσθῆτες τῶν πλουσίων δεσποινῶν. Οὐδέποτε δ' ἐξεδίωχθη ἐκ ναοῦ τῆς Ἰταλίας. Ἐν δὲ τῇ δειλίᾳ του μὴ τολμήσας εἰσελθεῖν τοῦ λοιποῦ εἰς ναὸν ἐσχημάτισε τὴν ιδέαν ὅτι ὁ Θεὸς τῶν Ἄγγλων ἦν διὰ μόνους τοὺς πλουσίους καὶ εὐτυχεῖς, ἀπετρέφετο δὲ καὶ ἀπόθαι ἐκ τοῦ βωμοῦ του τοὺς πτωχοὺς.

Οὕτω ἐκ τοῦ ἤχου τῶν σημάτων ἀνεμνήσθη τῆς εἰς τὸν ναὸν εἰσόδου αὐτοῦ, διόπερ λαθῶν τὴν βάρβιτόν του παρήγαγε μεθυστικὰς μελωδίας ἐπεεγκούσας αὐτῷ λήθην τῆς δυστυχίας του. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὑπὸ νέου ἐφωτίσθησαν πυρὸς καὶ τὰ χεῖλη ἐμειδίον ὡς εἰ τὰ λαμπρότερα ἐνυπιάζετο ἀντικείμενα. Μετ' ὀλίγον ἡ Νέττα δοῦσα αὐτῷ τεμάχιον ξηροῦ ἄρτου τὸν ἔλαθε μεθ' ἐκυτῆς. Ἡ patrona διέταξεν αὐτοὺς ὅπως μεταβῶσιν εἰς μεμακρυσμένας τινὰς κώμας ἐν μέσῳ τῶν λειμῶνων καὶ ἐπανέλθωσι τὴν νύκτα.

Ὁ Πίππο ἐν σπουδῇ κατῆλθε τὴν κλίμακα ὅπως φθάσῃ τὴν κατελθοῦσαν ἤδη Νέτταν. Αὐτὴ ἦν χονδροειδῆς μελάγχρους εἰκοσάετις νεῆνις, ἐθισθεῖσα εἰς τὸν τραχὺν καὶ ἐγκληματικὸν βίον τῶν κυρίων τῆς, μόλις ἔχνη τινὰ ἀρετῆς διατηροῦσα. Ὁ Πίππο ἐπελάθετο τῶν συμβεβηκότων τῆς νυκτός, τασοῦταν ἐπίπλκτα ἡ καρδία του ὑπὸ τῆς χρομῶσιν ἰδέας ὅπως τρέξῃ εἰς τοὺς λειμῶνας, ἴδῃ τοὺς ῥύκκας λείγοντας τὰς ῥίζας τῶν δένδρων καὶ ὑστρατον ῥίψῃ βλέμμα ἐπὶ τῶν πρασίνων ἔτι ἀγρῶν καὶ γλυ-

κοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀκούσῃ τὰ τερψιθύμα ἄμματα τῶν πτηνῶν· πάντα ταῦτα πᾶσαν ἄλλην ιδέαν τῆς καρδίας του ἐξήλειψαν.

Κατεκλίθησαν ἀμφοτέρω ἐπὶ χλοάζοντος ἀγροῦ, ὃν διέσχίζεν, ὡς μεγαλοπρεπῆς ἀργυροῦς ὄφης, μικρὸς ἐλικοειδῆς ποταμίσιος, ἐφ' οὗ κωτωπρίζετο ὁ ἥλιος καὶ τὰ πέριξ δένδρα· αἱ περειαὶ τοῦ Πίππο ἐφήπτοντο δροσερῶν ἀνθέων, ἐν ᾗ οἱ ὀφθαλμοὶ ἀπλήστως ἀπεθύμαζον τὸ ἐνώπιον αὐτοῦ ἐξελισσόμενον μεγαλοπρεπὲς πανόραμα. Στεναγμὸς τῆς καρδίας αὐτοῦ διεξέφυγε. *Τάχα θὰ ἐπαρῶ ὁμοίαν ἡμέραν εὐτυχίας;* Ἐνῶ δὲ τοιαῦτα διανοεῖτο ἤκουσε τὸν ἦχον τοῦ σημάτων τοῦ ὠρολογίου τῆς πλησίον κώμας. Μελαγχολικῶς ὁ παῖς ἐμέτρα τὰς ὥρας· *ὄρθο τῆς ἐσπέρας!* Αἰφνης ἀναπῆδᾶ ἐκ φρίκης καὶ μετὰ κραυγῆς τρόμου καὶ ἀπελπισίας· *«Νέττα! Νέττα! κραυγάζει, Νέττα! ἐλησμόνησα ὦ Νέττα! Νέττα! ἐγέρθητι!»* πρέπει νὰ ἐπιστρέψω».

Ἡ νεῆνις βαθέως ὑπνωτε, ἀλλ' αἱ κραυγαὶ τοῦ παιδὸς ἐξήγειραν ταύτην, ἥτις θεωροῦσα αὐτὸν ἐκπληκτος.

«Τί ἔχεις; εἶπε.

— Πρέπει νὰ ἐπιστρέψω ἀμέσως. ὦ! τὴν τελευταίαν νύκτα... ὦ! καὶ τὸ ἐλησμόνησα... Νέττα, προσφιλῆς Νέττα σπεύσωμεν... ἴσως εἶναι ἔτι καιρὸς... ὦ! Θεέ μου πῶς τὸ ἐλησμόνησα... εἶμαι ἀχάριστος!... ὦ! Νέττα εἰξεύρω τί οἱ κακοὶ ἐκεῖνοι ἄνθρωποι σκέπτονται νὰ πράξουν... ἄχ! ἐὰν συμβῇ τι εἰς ΕΚΕΙΝΟΝ... ἔπρεπε νὰ τὸν εἰδοποιήσω ἐνωρίς... ἀλλ' ἡ ἐξοχὴ, ἡ χρεὴ... μού ἐπέφερον λήθην καὶ τώρα... εἶναι ἀργὰ καὶ...»

— Μὴ εἶσαι ἀνόητος, εἶπεν ἡ Νέττα, εἰξεύρω τί διανοοῦνται νὰ πράξωσι καὶ διὰ τοῦτο μὲ διέταξαν νὰ σὲ φέρω μακρὰν εἰς τὴν ἐξοχὴν ὅπως μὴ εὐρωσι δυσκολίαν εἰς τὸ σχέδιόν των».

Ὁ παῖς ῥίπτων ἐπ' αὐτῆς βλέμμα φρίκης, ἀποστροφῆς καὶ ἀγωνίας «εἰξεύρεις;» εἶπε καὶ ὑστατον ῥίπτων βλέμμα ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῦ λειμῶνος ἀπῆλθεν ὡς βέλος ἀφηνισθεῖς ἐκ τῶν βλεμμάτων τῆς διωκούσης αὐτὸν κόρης. Ἐπὶ δύο ὥρας ἔτρεχε καὶ εἶχεν ἔτι μακρὰν ὁδὸν νὰ διανύσῃ ὅπως ἀφίχθῃ ἐντὸς τῆς πόλεως· αἱ ὁδοὶ ἦσαν ἄγνωστοι αὐτῷ, ἐλάχιστοι δ' ἦσαν ἄνθρωποι ὅπως ἐρωτήσῃ αὐτοὺς, ὥστε ἐκινδύνευσεν νὰ πλανηθῇ. Ἡ βαρεῖα θερμὴ τῆς ἡμέρας

πανταχόθεν τὰς νεφέλας συναγείρσασα διὰ μολυβδίνου τὸν οὐρανὸν ἐκάλυψε παραπετάσματος· μετ' ὀλίγον σταγῶνες τινὲς βροχῆς ἤρξαντο πίπτουσαι, προμηνύουσαι θύελλαν. Ἐν τούτοις ὁ παῖς μελαγχολικῶς ἠγωνίζετο, καίτοι ἡ καρδία αὐτοῦ ἐφρικία ἐκ τοῦ τρόμου τῶν ἀρξαμένων ἀστραπῶν. Μεσονύκτιον ἦχε ὅταν κωτόρωσε τέλος νὰ εὕρῃ τὴν ὁδὸν, ἐν ᾗ ᾔκει ὁ Ned Toley. Ὅταν ἀφίχθη ἐνώπιον τοῦ οἴκου ἠγνοεῖ τί ἔδει νὰ πράξῃ· εἶχε μάθει ὅτι συνομοσίαι ὀργανίσθη ὅπως ληστευθῇ καὶ ἴσως δολοφονηθῇ ὁ εὐεργέτης αὐτοῦ, καὶ ἔδει ὅπως εἰδοποιήσῃ αὐτόν· ἀλλὰ πῶς; Περιῆλθε τὴν οἰκίαν. Τὰ πάντα ἐν ἡρεμίᾳ εὐρίσκοντο. Ἦν μικρὰ Villa, κῆπος δὲ πανταχόθεν περιέβαλλεν αὐτὴν φέρων εἰς ἐξώστην. Σιγῶν ἀνερχήθη ἐπὶ τοῦ ἐξώστου προσήγγισε θυρίδα τινὰ ἐμφρόνως κεκλεισμένην καὶ διὰ τῶν ὑάλων διέκρινε ὠχρὸν φῶς κινούμενον. Ὁ παῖς ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν ὑαλωμάτων, εἶδεν ὅτι ἐν αὐτῶν εἶχεν ἐξαχθῆ, ἐπίσης δειλῶς τὸν στρόφιγγα καὶ εἶδεν ὅτι ἡ θύρα ὑπεχώρει. Ἀναμφιβόλως οἱ κλέπται ἦσαν ἐντὸς ἀρχίσαντες ἤδη τὸ ἔργον των. Ἄνευ δισταγμοῦ λοιπὸν ἠνέωξεν ἀποτόμως τὴν θύραν καὶ ἐρρίφη ἐν τῷ θαλάμῳ ὡς ὕκινος ὠρούμενος. Ἐνώπιον αὐτοῦ συνήντησε δύο ἄνδρας μελαίνης φέροντας προσωπίδας, ἔχοντας πρὸ αὐτῶν σωρὸν ἀργυρουρημάτων. Αἰφνης ἡ κλεπτολυχνία τούτων στραφεῖσα πρὸς αὐτὸν ἐφώτισε τὰ ὠχρὰ χρακκηριστὰ τοῦ παιδὸς, πρὸς ὃν πάρευτα ἀπνηθύνθη ὕβρις καὶ κτύπημα, ὅπερ οὗτος διέφυγε καὶ εἰσδύσας ἐνδοτέρω καὶ ἀποτόμως ἐτέραν ἀνοίξας θύραν ἐκράυγασε πάσας δυνάμεις ὅπως τοὺς ὑπνώττοντας ἐγείρῃ. Εἶτα μετὰ θυμαστικῆς εὐκινήσιας ῥίπτεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ τῶν ἀργυρουρημάτων, ὃν εἰς τῶν ἀνδρῶν εἶχε θέσει ἐντὸς σάκκου καὶ διὰ τῶν ἀσθενῶν βραχιόνων του δρᾶττεται αὐτοῦ, πάσας δυνάμεις πκλαίων κατὰ τῶν ἀρπάγων.

«Φεύγωμεν, Luigi, κρᾶζει ὁ εἰς τῶν ἀνδρῶν, ἄπκς ὁ οἶκος ἐγένετο ἀνάστατος· θὰ συλληφθῶμεν.

— Δὲν ἀνχωρῶ ἄνευ τούτων εἶπεν ὁ ἕτερος καὶ ἤρξατο παλαίων πρὸς τὸν παῖδα, μὴ δυνάμενος δὲ ν' ἀποσπάσῃ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τὸν σάκκο, ἐφ' οὗ εἶχε προσκολληθῆ καὶ ἀκούων τὸν θόρυβον τῶν ἐξεγερθέντων ἐγκατέλιπε τὸν σάκκον. «Ἄθλιε εἶπε οὐλάχιστον θὰ σὲ ἀντα-

μείψω» και ἐξάγων μάχαιραν ἐβύθισε ταύτην εἰς τὴν καρδίαν τοῦ παιδός. Ἐρυθροῦν αἷμα τῆς πληγῆς ἀνέθορε ποτίσαν τοὺς μικροὺς βραχίονας κρατοῦντας ἔτι τὸ ἀντικείμενον ὑπὲρ οὗ τὴν ζωὴν του ἔθουε.

Ἄτονίχ μετ' οὐ πολὺ κατέσχε τὰ μέλη αὐτοῦ καὶ ζόφοι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκάλυψεν ἢ μορφὴ ἔκλινεν ἐπὶ τοῦ σάκκου καθημαγμένη. Τῆ στιγμῇ ταύτῃ ἡ αἵθουσα ἐπληροῦτο ἀνθρώπων ἡχηρὰ φωνὴ γνωστὴ εἰς τὸν παῖδα ἐνεψύχωσε αὐτὸν ὀλίγον καὶ ἐν μέσῳ τῶν συμπτωμάτων τοῦ θανάτου ἔτεινε τὰς ψυχρὰς καὶ αἰμοσταγεῖς χεῖρας του τῷ Ned Toley.

«Signor, εἶπε, τὰ πάντα εἰσὶν ἐν ἀσφαλείᾳ· ἐφύλαξτε ταῦτα καλῶς· ἐσκόπουν νὰ σὰς προειδοποιήσω ἀλλ' ἀφικόμεν βραδέως». Ταῦτα ἐπρόφερε δι' ἐκλειπούσης φωνῆς.

Ὁ νεκρὸς ἀξιομακτικὸς ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ παιδός, ἔσχισε τὸν χιτῶνα τούτου καὶ προσεπάθησεν ὅπως ἐπίσχη τὴν ῥοὴν τοῦ αἵματος, θαυμάζων τὴν ὠχρὰν καὶ εὐγενῆ μορφήν τοῦ μικροῦ τούτου ὄντος.

«Διατὶ ἔπραξας οὕτω, ἠρώτησε τεθλιμμένος ὁ ναυτίλος, προὔτιμων ἑκατοντάκις τὴν περιουσίαν μου ν' ἀπολέσω, ἢ νὰ ἴδω χάριν ταύτης ἀνθρωπίνην ζωὴν θυσιαζομένην»

Αἱ βλεφαρίδες τοῦ παιδός διηνοιγθησαν πρὸς μικρὸν, οἱ δὲ περιπαθεῖς ὀφθαλμοὶ του ἐξήστραψαν.

«Ἐπὶ τῆς τοσοῦτον κελός, εἶπε ἡμην... πάντοτε... δυσ... τυχῆς μέχρις οὗ σὲ... εἶδον... ἴσως... ἐνθυμηθῆς... ὀλίγον... ἐμὲ καὶ βοηθήσης ποτέ... τινα... δυστυχή... ὡς ἐγώ... παῖδα, πράξον... τοῦτο δι' ἀγάπην τοῦ... Πίππο !.. Ἡ θάρσιμος... εἶναι ἐκεῖ... ἐπὶ τοῦ ἐξώστου ἐπεθύμουν νὰ... τὴν λάβω... μετ' ἐμοῦ... ἐπειδὴ σὺ... μοὶ τὴν ἔδωσας... ἀλλά... ἴσως... ἢ mado-na... μοὶ δώση... ἀλλήν εἰς τοὺς οὐρανοὺς... ἀλλὰ δὲν θὰ ὁμοιάζῃ τῇ ὑμε... τέ... ρα...»

Τότε ἡ κεφαλὴ τοῦ παιδός ἔκλινε πρὸς τὰ ὀπίσω ὡς ἀποκοπεῖς ὑπὸ τὸ δρέπανον στάχους... οἱ δ' ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἔπαυσαν βλέποντες τὴν μορφήν ἐκείνου, ὃν τοσοῦτον ἠγάπησε.

Τοιαύτῃ ἡ ἀμοιβὴ τοῦ Πίππο.

GORDON CHRISTIE
professeur d' Anglais

H BANANEA

Ἡ βανανέα φυτεῖται αὐτομάτως εἰς μέρη τινὰ τῆς Ἀσίας καὶ Ἀφρικῆς. Θεωρεῖται δὲ βέβαιον ὅτι ὑπῆρχεν ἐν Ἀμερικῇ πρὸ τῆς ἐκεῖσε ἀφίξεως τῶν Ἰσπανῶν, μεταφερθεῖσα ἐκ τῶν Κανονίων ὑπὸ τὸ ἀκατάλληλον ἐπώνυμον πλάττωνος, ἐν ᾧ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καλεῖται *Μοῦσα*.

Μεταξὺ τῶν ποιδῶν φυτειῶν οὐδεμία πρὸς τὸ γενναίωρον αὐτὸ δένδρον κατὰ τὴν λαμπρότητα καὶ χάριν δύναται νὰ συγκριθῇ. Ἐκ τοῦ βάρους χονδροῦ βολβοῦ, περιβαλλομένου ὑπὸ ἑνωδῶν ῥιζῶν, ἐλπόμεται εὐθὺ καὶ λεῖον στέλεχος, σχηματιζόμενον ἐξ εὐρείων μισχοθηκῶν, ὑπερκειμένων ἀλλήλαις. Εἰς ὕψος τεσσάρων ἢ πέντε μέτρων τὸ στέλεχος αὐτὸ τελειοῦται εἰς σωρὸν φύλλων ὠσειδῶν, ἐχόντων περίπου δύο μέτρων μήκος καὶ τριάνοντα ἢ τεσσαράκοντα ἑκατοστῶν πλάτος. Τὰ φύλλα ταῦτα εἰσὶ λεπτά, λεῖα, λαμπροῦ πρασινοποῦ χρώματος, ἀυλακούμενα ὑπὸ ἀπειρῶν καθέτων ἰνῶν. Τὸ κατώτερον μέρος καλύπτεται ὑπὸ λευκῆς κόψεως, ἐπὶ τῇ ἐλαχίστῃ ἀνκινῆσει ἐκπιπτοῦσης. Ἐν ταῖς θερμαῖς χώραις, ὅταν ἡ φυτεὴ ἔχει ἡλικίαν περίπου ἑννέα μηνῶν, ἐξέρχεται ἐκ μέσου τῶν φύλλων θύρσος τις ἐκ τοῦ βάρους τοῦ βολβοῦ τὴν ἀρχὴν λαμβάνων, ταχέως αὐξάνεται καὶ κυρτοὶ πρὸς τὴν γῆν τὸν σπᾶδικα αὐτοῦ, ἐξ οὗ μετ' οὐ πολὺ ἐξέρχονται ἄθη, ὑπὸ ἰκθίνων θηκῶν (σπκθῶν) προφυλαττόμενα. Μόνον τὰ ἀνωθεν φύλλα εἰσὶ γόνιμα· παράγουσι καρποὺς ὡς ἔγγιστα τριγωνικοῦς, ἀποκτώντας δέκα ἕως τριάνοντα ἑκατοστῶν μήκος.

Ἐκ τοῦ κορμοῦ ἐκφύονται ἀνὰ δύο ἢ τρεῖς μῆνας, φυτῶνα προωρισμένα εἰς τὴν δικτήρησιν τοῦ εἶδους, διότι μετὰ τὴν τῶν καρπῶν συλλογὴν, ἀποκόπτουσι τὸν κορμὸν, ὄντα πλέον ἀχρηστον. Ἐκ τῶν φυτῶν τούτων δικτηροῦσι τὰ μέγιστα καὶ δύο ἢ τρεῖς μικρά, τὰ λοιπὰ ἢ ἐκρίζουσιν ἢ μεταφυτεύουσι.

Οἱ καρποὶ τῆς βανανέας κατὰ πᾶσαν τοῦ ἔτους ἐποχὴν πολυτιμοτάτης κατέχουσιν ἰδιότητάς. Ὅταν εἰσὶ πολὺνωποι, ἐπὶ ἐσχάρκας ὀπτούμενοι ἀποτελοῦσιν εἶδος εὐχύλου ἀμυλώδους ἄρτου. Τότε ἀποκόπτουσι αὐτοὺς εἰς τεμάχια, ζηραίνουσι ἐν τοῖς κλιβάνοις καὶ δικτηροῦσι

διὰ τὰς ἐκδρομάς. Κατὰ τὴν ὀρίμανσιν ἀποκτᾶ γέυσιν καστάνου καὶ μέρος τοῦ ἀμύλου μετατρέπεται εἰς σάκχαρον. Τέλος ὅταν τὸ περιβλημικὸ ὠχρανθῆ, τὸ ἀμυλον ἐντελῶς ἐξαφανίζεται, τὸ σάκχαρον ἀφθονεῖ, ὁ δὲ πολτός καθίσταται εὐτηκτός καὶ εὐώδης, τρώγεται δὲ ὠμὸς, ἐν τῷ ῥοφήματι, φρυκτός ἢ ὀπωρεψηθείς. Ἐν ἀγίῳ Δομίγγῳ, οἱ μαῦροι ὀπτοῦσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς σακχαρολέθῃσι, ἢ δὲ γαστρονομικῇ αὐτῶν εὐαρέσκεια διὰ παντοίων καταδείκνυται ἐπιφωνημάτων. Ἡ βανανὰ εἶναι τροφή στερεὰ, δύναται δὲ νὰ ἦ ἢ βᾶσις τῆς τροφῆς ἐκεῖσε, ἔνθα ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐπιδίδεται εἰς ἐπίπονα ἔργα.

Ἡ καλλιέργεια τῆς βανανέας συνίσταται εἰς τὴν ἐκκοπὴν τῶν ἐξαντλουμένων στελέχεων, ἅπερ χρησιμοποιοῦσιν ἀντὶ φορβῆς, τὴν ἐκκάθαρσιν τοῦ νέου στελέχους· ἐκ τῶν πολυκρίθμων παραφυάδων καὶ τὴν ἀποκοπὴν τῶν ζηρῶν φύλλων.

Εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος εἶδομεν βανανέας ἐν κήποις καλλιεργουμένας, ἀγνοοῦμεν δὲ μὴ ἐκφύονται εἰς τὰς χώρας ἡμῶν νὰ ὀρίμασται τὸν ἡθονικὸν καρπὸν των, ὃν οἱ ἐν Ἀθήναις γινώσκουμεν ἐξ Αἰγύπτου κομιζόμενον.

Ο ΣΠΟΓΓΟΣ ΚΑΙ Ο ΠΥΡΙΤΗΣ ΛΙΘΟΣ

Τὰ δύο ταῦτα ὀνόματα φθίνονται σχηματίζοντα ἀντίθεσιν, ἥτις δὲν εἶναι τοσοῦτον ἀπόλυτος, ἐπειδὴ τὸ ἐν αὐτῶν ἐκ τοῦ ἑτέρου παράγεται. Ἀλλὰ ποῖαν σχέσιν δύναται νὰ ἔχωσι μαλακοὶ καὶ ἐλαστικοὶ σπόγγοι πρὸς σκληρὸν λίθον, ὅστις πληττόμενος ἐξάγει σπινθηρας;

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀριστοτέλους φιλονεικεῖται ἡ ἰδιότης τοῦ σπόγγου· τινὲς θεωροῦσι τοῦτον ὡς φυτὸν, ἕτεροι ὡς ζῷον καὶ τρίτοι ὡς ζῳόφυτον. Πᾶς σπόγγος συνίσταται κατὰ τὸ φαινόμενον ἐκ μάζης πηγματώδους διατρεφομένης ὑπὸ ἀνεξελίχτου δικτύου κερατοειδῶν ἰνῶν, σπανίως δ' ὑπὸ τοιχοδομίας τιτανώδους ἢ πυριτώδους. Ἡ ζωὴ τῶν σπόγγων εἶναι περιεργότατη, οὐδεὶς δ' ἠδυνήθη νὰ ἐξιχνιάσῃ ταύτην, οὐδὲν δ' ὄργανον ἐν αὐτοῖς ἔτι ἀνεκκλύθη.

Ὁ σπόγγος εἶναι τὸ πολυμορφότερον καὶ πολυσχημότερον ὄν. Ὅτε μὲν ἀναφύεται ὡς δέν-

δρον, ὅτε δ' ἔχει σχῆμα σφίγγος, ἄλλοτε διακλαδοῦται δίκην μικρῶν δακτύλων, δι' ὅπερ καὶ χεῖρις τοῦ Ποσειδῶνος ἀπεκλήθη, ὅτε δὲ φέρεται ὑπὸ τὸ ὄνομα κηρός τῆς θαλάσσης, ἔνεκα τοῦ σχήματός του. Τινὲς τούτων ὑφίστανται ἀπὸ ἐνὸς μέχρι δύο μέτρων ὑπὸ τοὺς βράχους τῆς θαλάσσης. Ἄλλοι πλατυνόμενοι ἀνωθεν ὡς ἀληθῆ ἐκφάνονται κύπελλα τεχνιέντως κοῖλοι ἀνωθεν, καὶ καλούμενα κύπελλα τοῦ Ποσειδῶνος.

Πληροῦνται δ' ὑπὸ μυριάδων πολυπόδων, εὐκάμπτων ζωῶν συστελλομένων ἐντὸς τῶν ὀπῶν των, ἐξ ὧν ἐξέρχονται μόνον ὅπως βυθίσωσι τοὺς ἀδιοράτους αὐτῶν βραχίονας ἐν τοῖς κύμασιν. Ἀλλὰ τοὺς πολυπόδας τούτους μακρὰν ἀλλήλων ὄντας, τίς ὀδηγεῖ ὅπως δώσωσι τῷ σπόγγῳ τοσοῦτον ἀρμονικὴν συμμετρίαν, ὅπως κοιλώσωσι τὸ κύπελλον κατὰ τὴν πρέπουσαν στιγμὴν, ὅπως τοσοῦτον ἀρχιτεκτονικῶς διαπλάσωσιν αὐτό;...

Παρεβάλλομεν τὸν πυρίτην πρὸς τὸν σπόγγον, ἔνα τῶν σκληροτάτων λίθων πρὸς ἓν τῶν μαλακωτέρων ζωοφύτων, ἐπειδὴ φαίνονται ὅτι εἰσὶ μεταμόρφωσις τὸ ἐν τοῦ ἄλλου. Σπόγγοι τινὲς ἀντὶ νὰ ὦσιν ἰνώδεις, συντίθενται ὑπὸ τιτανώδους μάζης, οὕτω δὲ μὴ ὄντες πλέον εὐλύγιστοι, εἰσὶ τοσοῦτον εὐθραυστοι, ὥστε ἡ ἐλαχίστη πίεσις ὡς ἕκλον θραύει αὐτούς.

Γνωστῆς οὐσίας τῆς ἰδιότητος ταύτης ἡ παραβολὴ τοῦ πυρίτου καὶ σπόγγου οὐδέως παράδοξος. Τῷ ὄντι γαιολόγοι τινὲς ἀποφαινόμενοι ὅτι ὁ πυρίτης κατὰ μέγα μέρος παράγεται ἐκ σπόγγων καὶ ζωοφύων οἰκούντων τὰς πεπηγύιας θαλάσσης. Ὁ πυρίτης μάλιστα χωρῶν τινῶν περιέχει λείψανα σπόγγου.

Οὕτω λοιπὸν ἀποκαθίστανται αἱ σχέσεις ἐνὸς τῶν μαλακωτέρων προϊόντων τῆς δημιουργίας καὶ ἐνὸς τῶν σκληροτέρων. Σ.

Η ΑΤΜΗΛΑΤΟΣ ΟΙΚΙΑ ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΕΝ ΤΗ ΑΡΚΤΩΑΙ ΙΝΔΙΚΗ.

ΓΠΟ

JUL'S VERNE

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Α. ΤΟ SANITARIUM ΗΜΩΝ

Ἀπερίγραπτον τὸ αἶσθημα, ὅπερ δοκιμάζω ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς θυμαστῆς ταύτης χώρας, ἐν

μέσω τῆς ὁποίας ὁ συνταγματάρχης, ὁ λοχαγός, ὁ Βάνξ καὶ ἐγὼ ἐπὶ τινὰς ἐβδομάδας θὰ διεμένομεν.

«Οὐ μόνον τὰ ὄρη ταῦτα εἰσὶν ἀμέτρητα, εἶπεν ὁ μηχανευτής, ἀλλ' εἰς τὴν κορυφὴν αὐτῶν οὐδεὶς ἀφίχθηναί δύναται, ἐπειδὴ ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς ἀδυνατεῖ ἐνεργῆσαι εἰς τοσαῦτα ὕψη, ὧν ὁ ἀήρ ἀνεπαρκῆς πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς ἀναπνοῆς ἐστί.

Τὸ ἐκ πρωτογόνων βράχων, γρανίτου, κουαρτίου, μαγνήτου διακοσίων πενήκοντα χιλιαμέτρων μήκους ὄριον τοῦτο, οὐτινος τὸ μέσον ὕψος εἶναι κατὰ τὸ τρίτον ὑψηλότερον τῆς κορυφῆς τοῦ λευκοῦ ὄρους, περιλαμβάνει τρεῖς διακεκριμένους ζώνας, τὴν πρώτην ψυχροτέρην τῆς κοιλάδος παράγουσαν σίτον τὸν χειμῶνα καὶ ὄρουζαν τὸ θέρος· τὴν δευτέραν ἀπὸ πέντε ἕως ἐννεα χιλιάδων ποδῶν ὕψους, ἐνθα ἡ χιὼν διαλύεται τὸ ἔαρ, τὴν τρίτην μέχρις εἰκοσιπέντε χιλιάδων ποδῶν, κεκαλυμμένην ὑπὸ παχέων πάγων καὶ κατὰ τὸ θέρος ἔτι. Ἐπιθέτοντες τὰς Ἄλπεις ἐπὶ τῶν Ἄλπεων, τὰ Πυρηναῖα ἐπὶ τῶν Ἄνδεων ἀδύνατον ἂν ἀποτελέσωμεν τὸ ὕψος τοῦ κολοσσοῦ τούτου, οὐτινος οὐδέποτε ὁ πούς τοῦ τολμηροτέρου παρατηρητοῦ θὰ πατήσῃ τὴν κορυφὴν—Τοιαῦτα εἰσὶ τὰ Ἴμαλάια.

Κατὰ τὰς πρώτας αὐτῶν βαθμίδας εὐρίσκονται εἶδη τινὰ τῆς πλουσίας οἰκογενείας τῶν φοινικοειδῶν, ἅπερ ἐν ὑψηλοτέrais ζώναις ἀντικαθιστῶνται ὑπὸ εὐρέων δασῶν δρυῶν, κυπαρίσσω καὶ πεύκων. Ἐν τῇ μεσαζούσῃ ζώνῃ πλήθουσιν οἱ ταοὶ, πέρδικες, φασιανοὶ, ὠτίδες, ὄρτιγες, ἔλαφοι καὶ αἴγαγροι. Ἐν δὲ τῇ ὑψηλοτέρῃ ἀγρίοχοιροι, κάμηλοι, αἴλουροι καὶ ἄετοι περιέρχονται τὰς σπανίας φυτείας τῆς ἀρκτου. Ἄλλὰ κατὰ τὰς πρώτας κλιτύας ἐκτείνεται ἑτέρα ζώνη ἣν οἱ Ἴνδοὶ καλοῦσι ζωστήρα τῆς Ταρριανῆς, ἐπικλινῆς, ὑγρὰ καὶ θερμὴ κοιλάς, πυκνὰ τρέφουσα δάση, ἐν οἷς ἀπειρα κρύπτονται θηρία. Ἡ Ἐδὲν αὕτη τοῦ θηρευτοῦ ὑπέκειτο τοῦ σταθμοῦ ἡμῶν κατὰ 1500 μέτρα. Οὕτω ὁ λοχαγὸς Χῶδ ἀναμφίβολον ὅτι θὰ ἐπεσκέπτετο τὸν πόδα τοῦτον τῶν Ἴμαλαίων μᾶλλον ἢ τὰς ἀνωτέρας ζώνας, περὶ ὧν ἀτελεῖς ἔτι γεωγραφικὰς γνώσεις κατέχομεν.

«Τὰ Ἴμαλάια, εἶπε μοι ὁ Βάνξ, ὁμοιάζουσι πρὸς μικρὸν πλαγῆτην, κεκολλημένον ἐπὶ τῆς σφαιρῆς ἡμῶν καὶ ἀποκρύπτοντα τὰ μυστήρια

αὐτοῦ. Τὸ ἀκριβὲς ὕψος τῶν κυριωτέρων κορυφῶν αὐτῶν εἶναι ἄγνωστον. Ἄλλοτε ἐθεωρεῖτο ἡ *Devalaigh* ὡς ὑψηλότερα τῶν κορυφῶν, εἶτα ἐθεωρήθη ἡ *Kirtchirdyigga*, νῦν δὲ τὸ ὄρος Ἐβερέστ. Ἄλλὰ κατὰ τὸν Σῆρας τὸ *Kouñ-Loun* εἶναι ὑψηλότερον τοῦ ὄρους Ἐβερέστ καὶ τὰ Ἴμαλάια οὐκ εἰσὶν ἡ ὑψηλότερα χώρα τῆς γῆς.

— Τοῦτο διὰ περιηγήσεων γνωσθήσεται, ἀπεκρίθη ὁ λοχαγός, διότι γενήσονται περιηγήσεις οὐ μόνον πρὸς τὰ Ἴμαλάια, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν βόρειον καὶ νότιον πόλον καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων βαθέων τοῦ ὠκεανοῦ καὶ μέχρι τοῦ κέντρου τῆς Γῆς!

— Εὐγε Χῶδ!

— Περιηγήσεις εἰς ἕκαστον τῶν πλαγῆτων, προσέθηκεν ἀκράτητος ὁ λοχαγός.

— Οὐχί, Χῶδ, ἀπεκρίθη, ὁ ἀνθρώπος ἀπλοῦς τῆς γῆς κἀτοιμος ἀδυνατεῖ τὰ ὄρια ταύτης ὑπερβῆναι! ἀλλὰ περικλειόμενος ἐν τῇ κόγχῃ του δέον νὰ γινώσκῃ ταύτην λεπτομερῶς.

— Δύνεται καὶ ὀφείλει! προσέθηκεν ὁ Βάνξ. Ἄλλὰ, φίλε Χῶδ, ἐπειδὴ ἐσμὲν ἐν ταῖς Ἴμαλαϊκαῖς χώραις ἐπιστήσω τὴν προσοχὴν σου ὅπως περιέργον ποιήσης ἀνακάλυψιν. Ἐν τῇ περιηγήσει τοῦ ἱεραποστόλου Οὐκ ἀνέγνω περὶ δένδρου τινὸς καλουμένου ἐν Θιβέτ *«δένδρον χιλιόμορον»*. Κατὰ τὴν Ἰνδικὴν παράδοσιν ὁ *Τόγγ Καβάκ*, ὁ ἀναμορφωτής τῶν βουδικῶν χωρῶν μετεβλήθη εἰς δένδρον χιλιάδας τινὰς ἐτῶν ἀφότου τὸ τοιοῦτον συνέβη τῷ Φιλήμονι, τῇ Βαύκῃ καὶ τῇ Δάφνῃ, τοῖς περιέργοις τούτοις φυτικοῖς οὔσι τῆς μυθολογίας. Ἡ κόμη τοῦ Τόγγ-Καβάκ μετεβλήθη εἰς φύλλα τοῦ ἱεροῦ τούτου δένδρου, ἐπὶ δὲ τῶν φύλλων τούτων ὁ ἱεραπόστολος βεβαίως ὅτι εἶδε χαρακτηρῶς θιβετικούς εὐδιακρίτως σχηματιζομένους ὑπὸ τῆς κλίσεως τῶν ἰνῶν αὐτῶν.

— Δένδρον παράγον ἔντυπα φύλλα! ἔκραξα.

— Καὶ ἐφ' ὧν ἀναγινώσκουσιν ἠθικὰ ἀποφθέγματα. Φροντίσατε λοιπὸν ὅπως εὐρητε τοιαῦτα δένδρα.

— Ἦλθον ἐδὼ ὅπως θηρεύσω εἶπεν ὁ Χῶδ καὶ οὐχὶ ὅπως ἀναρριχηθῶ ἐπὶ τῶν βράχων.»

Πολλάκις ἐμίλησα περὶ τῶν «Sanitarium» (ἐξοχῶν). Αἱ οἰκῆσεις αὗται κείμεναι ἐπὶ τῶν ὀρέων φοιτῶνται ὑπὸ τῶν πλουσίων τῆς Ἰνδικῆς

κατὰ τὸ θέρος. Ἐν αὐταῖς ταῖς δρασερῆς καὶ ὑγιεῖσι οἰκῆσει, ἅς κχθιστὰ ἀναπορεύτους ἢ φλογερὰ τῆς Ἰνδικῆς θερμότης, κχταλεκτέον τὸ *Steam-House* ἡμῶν. Τὴν θέσιν ἐμφρόνως ἐξελέξαμεν. Ἡ ὁδὸς ὑποδιηρεῖτο εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ὅπως συνδέση κώμας τινὰς διεσπαρμένας πρὸς ἀνατολὰς καὶ δυσμὰς καὶ ὧν ἡ ἐγγυτέρα ἀπέχεν ἡμῶν πέντε μίλια, οἰκουμένη ὑπὸ φιλοζένοῦ φυλῆς ὀρεινῶν ποιμένων καὶ γεωργῶν πλουσίων ἀγρῶν σίτου καὶ κριθῆς. Πρὸ ἡμῶν ἐξελίσσετο περίβολος ἐνὸς μιλίου κεκαλυμμένος διὰ παχέως τάπητος χλόης ὑπὸ ἕων ἐπηνησιμένου ὁμάδες ῥοδοδένδρων, φυσικὰ κανῶ καμελιῶν καὶ δωδεκάς μεγαλοπρεπῶν δένδρων, ἅπερ ἤθελέ τις ἐκλάβει ὡς προσκόπους τοῦ ἐγγύς δάσους ἐξετείνοντο ἐνώπιον ἡμῶν. Κέδροι, δρύς, φηγοὶ μίγνυνται ταῖς βανκείαις, τοῖς ἰνδοκλάμοις, ταῖς μαγνολίαις, ταῖς ἰαπωνικαῖς συκῆς. Τὸ *Stean-House* ἐτελειώσε τὸ κάλλος τῆς σκηνογραφίας. Αἱ στρογγύλαι τῶν δύο παγοδῶν στέγαι περιβάλλονται ὑπὸ ποικίλων κλάδων κοσμουμένων ὑπὸ μικρῶν πολυχρῶμων ὡς χρυσαλλίδες φύλλων. Ὁ ἐλέφας ἐκρύβη ὑπὸ πυκνῶν λίκνων χλόης καὶ ἀνθῶν. ὅπισθεν ρύαξ, οὐτινος τὸν ἀργυροῦν ροῦν ἐκ πολλῶν χιλιᾶδων ποδῶν ἀπόστασιν διακρίνει ὁ ὀρθακμὸς, κρημνίζεται εἰς φυσικὴν δεξαμενὴν, ἣν σκιαζεῖ ὠραῖος δενδρῶν.

Ἐνίοτε στιγματικῶς ὁ ὀρίζων ἀπόλλυται καλυπτόμενος ὑπὸ παχέων ἀτμῶν. Οὕτως ὠθούμεναι ὑπὸ ὑγρῶν τινῶν ἀνέμων αἱ νεφέλαι κυλινδρῶνται κάτωθεν ἡμῶν, ὁ δ' ὀρθακμὸς βλέπει τότε θάλασσαν νεφῶν, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ὁποίων θαυμαστὰ ὁ ἥλιος φωτὸς σχήματα παράγει. Ἀνωθεν ὡς καὶ κάτωθεν ὁ ὀρίζων ἀπόλλυται, ἐσμὲν δ' εἰς χώρας ἐναερίου μακρὰν τῶν ὀρίων τῆς γῆς. Ἄλλ' ὁ ἀνεμὸς μεταβάλλεται, πνοὴ βορρᾶ διαλύει τοὺς ἀτμούς, ἡ κοιλάς ἀναφαίνεται, αἱ μεγαλοπρεπεῖς τῶν Ἴμαλαίων κορυφαὶ διασχιζοῦσι τὸ ἀπειρον, τὸ δὲ βλέμμα τὸ λαμπρότερον ἀποθαυμάζει πανόραμα εἰς ὀρίζοντα ἐξήκοντα μιλίων.

B. ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΒΑΝ ΓΟΥΙΤ.

Τῇ ἐπιούσῃ, 26 Ἰουνίου θόρυβος γνωστῶν φωνῶν μετέξῃγειρεν. Ὁ λοχαγὸς Χῶδ καὶ ὁ Φῶξ ζωνρῶς συνδιελέγοντο ἐν τῷ ἐστιατορίῳ τοῦ *Steam-House*.

«Ὁ οὐρανὸς ἐπέρχεται ἀρωγὸς μου, ἔλεγεν ὁ λοχαγός, δὲν θὰ καταλίπω δὲ τὸ *sanitarium* πρὶν φονεύσω τὴν *περτηκοστήν*, ἥτις πολλὰς θὰ μοὶ προξενήσῃ δυσκολίας τοιαύτην προαίσθησιν τρέφω. Σήμερον θὰ ἐπισκοπήσωμεν τὰ δάση τῆς Ταρριανῆς. Ἀκολουθεῖτε Μῶκλερ, Βάνξ;

— Ναί ὅπως καὶ ὁ Μουνρὼ ἐκ περιεργείας.

— Ἔστω, εἶπεν ὁ λοχαγός, ἀλλὰ καλῶς ὠπλισμένοι! Φῶξ, προσέθηκεν ἀπειθυνόμενος πρὸς τὸν ἀκόλουθόν του, ἐσμὲν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν τίγρων καὶ ἅς λείψουν τὰ λάθη. Τέσσαρας καρὰβίνας Ἐνσφίλδ διὰ τὸν συνταγματάρχην, τὸν Βάνξ, τὸν Μῶκλερ καὶ ἐμὲ καὶ δύο ὄπλα μετ' ἐκρηκτικῶν σφαιρῶν διὰ σὲ καὶ τὸν Γούμην.»

Οὕτω περὶ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν προγευματίσαντες κατήλθομεν πρὸς τὴν κοιλάδα, ἅπαντες καλῶς ὠπλισμένοι, μετὰ μίαν δὲ καὶ ἡμίσειαν ὥραν ἀφίχθημεν εἰς τὸ ἀνώτατον ἄκρον τοῦ δάσους.

«Προσοχὴ, εἶπεν ὁ λοχαγός, εἰσερχόμεθα εἰς τὰ ἐνδικαιτήματα τῶν τίγρων, λεόντων, πανθηρῶν καὶ ἐτέρων θηρίων τῶν ἱμαλαίων· καλὸν τὸ καταστρέψαι ταῦτα, ἀλλὰ κρεῖττον τὸ μὴ καταστραφῆναι ὑπ' αὐτῶν! μὴ μακρυνώμεθα ἀλλήλων καὶ ὤμεν προσεκτικοί!»

Ἐκτὸς τοῦ τῶν θηρίων κινδύνου, ἦν καὶ ὁ τῶν ὄρεων, ὧν οἱ κινδυνώδεστατοι συναντῶνται ἐν τοῖς Ἰνδικαῖς δάσεσιν. Οἱ «βελόγγαι» πράσινοι ὄφεις καὶ αἱ ἀσπίδες εἰσὶ δηλητηριωδέστατοι. Πενταπλάσια τῶν θυμάτων τῶν θηρίων εἰσὶ τὰ τῶν ὄρεων.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν εἶμεθα ὑπὸ τὰ γιγαντιαῖα τοῦ δάσους δένδρα, ἐντὸς ὁδοῦ φερούσης ἕχνη τροχῶν τῶν ἀμαξίων, δι' ὧν μεταφέρουσι ξύλα, οὐδεὶς ὠρυγμὸς τὴν βαθεῖαν σιγὴν ἐτάρασεν, αἴφνης φωνὴ τοῦ προπορευομένου Χῶδ ἐπτόησεν ἡμᾶς.

Ἐνώπιον ἡμῶν παράδοξον ἠγείρετο οἰκοδόμημα, ὅπερ οὔτε πρὸς οἰκίαν ἤκαλύβην, οὔτε πρὸς θηρευτοῦ *φυλάκτραν* ὠμοιάζεν. Ἐσχηματίετο ἐκ κορμῶν καθέτως ἐπὶ τῆς γῆς τεθειμένων, προσδεδεμένων δ' ἀλλήλοις πρὸς τὰ ἄνω διὰ δεσμοῦ ἐκ κλάδων, ἀντὶ δὲ στέγης εἶχε ἐτέρους ἐπιμήκεις κορμούς. Τὸ ὕψος αὐτοῦ ἦν ἐξ ποδῶν, ἐπὶ δώδεκα μήκους καὶ πέντε πλάτους.

«Ἴδου μίαν μυάγρα, εἶπεν ὁ Βάνξ, ἀλλ' εἰξεύρετε τί εἶδους μῦς συλλαμβάνει; Τίγρεις!

καὶ φαίνεται ὅτι ἔχει συλλάβει ζῶν τι, διότι ἡ εἴσοδος αὐτῆς εἶναι κεκλεισμένη.

— Θὰ τὸ μάθωμεν, εἶπεν ὁ λοχαγὸς, καὶ ἂν ὁ μῦς ζῆ ἔτι!...» καὶ ταυτοχρόνως πλησιάζας ἠκροάσθη προσεκτικῶς, ἀλλ' οὐδένα ἀκούσας θόρυβον.

«Ἡ μυάγρα εἶναι κενή, εἶπε.

— Ἐν τούτοις ἔσο προσεκτικός! εἶπεν ὁ συνταγματάρχης.

— Ἐμπρός, προσέθηκεν ὁ λοχαγὸς, ὑψώσατε τὴν θύραν, ἐνῶ ἐγὼ θὰ ὑποδεχθῶ διὰ μιᾶς σφαίρας τὴν τίγριδα ἐξερχομένην.»

Μετ' ὀλίγον διὰ τῶν προσπαθειῶν πάντων ἡ θύρα ἠγέρθη ἀρκετὰ ὅπως δύναται νὰ διέλθῃ ζῶν μεγάλου μεγέθους, ἀλλ' οὐδεὶς θόρυβος ἠκούετο· ἴσως ἡ τίγρις κατέφυγεν εἰς τὸ ἐνδότερον τῆς παγίδος ὅπως δι' ἐνὸς ἄλματος βυθισθῆ εἰς τὸ δάσος. Ὁ λοχαγὸς ἐπροχώρησεν ἐπ' ὀλίγον. Αἰφνης ἐλαφρὸς θόρυβος ἠκούσθη, εἶτα ὑπόκωφος ῥόγγος, ἀναμφιβόλως ἐξηγεῖραμεν τὸ κοιμώμενον θηρίον. Ὁ λοχαγὸς προέτεινε τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ὅτε κραυγὴ τρόμου ἀντήχησε συνοδευθεῖσα ὑπὸ τῶν ἐξῆς λέξεων εἰς καθαρὰν ἀγγλικήν.

«Μὴ πυροβολήσητε! πρὸς Θεοῦ! μὴ!»

Ἄνθρωπός τις ἐξῆλθε τῆς παγίδος.

«Ἐγείρατε τὸ ὄπλον σας, κύριε, δὲν εἶμαι τίγρις.

— Πρὸς τίνα ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ὀμιλῶμεν; ἠρώτησεν ὁ Βάνξ.

— Πρὸς τὸν φυσιοδίφην Ματθαῖον Βάν Γουίτ, προμηθευτὴν παχυδέρμων, βραδυπόδων, ταρσοβαμόνων, προβοσκιδόφων, σαρκόδρων καὶ λοιπῶν μαστοφόρων, τῶν οἰκῶν Κερόλου Ἴρις ἐν Λονδίῳ καὶ Χαγενδέκ ἐν Ἀμβούργῃ, ὅστις ἀναμένει τὰς διαταγὰς ὑμῶν.

Εἶτα δὲ περιγράφων κυκλικὸν σχῆμα.

«Οἱ δὲ κύριοι; ἠρώτησεν ὑποκλίνων ἐδραφίως.

— Ὁ συνταγματάρχης Μουνρῶ καὶ οἱ συνταξιδιώται αὐτοῦ, ἀπεκρίθη ὁ Βάνξ.

Ὁ κ. Ματθαῖος Βάν Γουίτ ἦν πεντηκονταετής. Τὸ ψεδνὸν πρόσωπον αὐτοῦ, οἱ στροβιλλίζοντες ὀφθαλμοί, ἡ πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐκπεμπομένη ρίς, ἐφ' ἧς χονδροειδεῖς διόπτραι ἐστήριζον τὰ σκέλη των, ἡ ἀεικινήσια αὐτοῦ καὶ τὰ ὀχληρὰ σχήματα τὰ συνοδεύοντα ἐκάστην φράσιν τοῦ εὐρέως στόματός του ἐκπεμπομένην,

πάντα ταῦτα προσωμοιάζον αὐτὸν πρὸς ἐπαρχιώτην κωμῶδον. Ὡς βράδιον ἐμάθομεν ὁ κ. Ματθαῖος Βάν Γουίτ ἦν ἀρχαῖος καθηγητῆς τῆς φυσικῆς ἱστορίας εἰς τὸ μουσεῖον τῆς Ρότερδαμ, ἐπειδὴ δ' ἡ παρὰδοσις αὐτοῦ ἐδίδεν εὐκαιρίαν εἰς τοὺς γέλωτας ὅπως ἐκρήγγυνται, πολλοὺς εἶχεν ἀκροατὰς ἐν σπουδῇ φοιτῶντας εἰς τὰ μαθήματα αὐτοῦ ὅπως... γελῶσι. Οὕτως ἀντὶ τῆς θεωρητικῆς ζωολογίας, ἤσκει ἐν Ἰνδίας τὴν πρακτικὴν, καταστάς ὁ προμηθευτῆς τῶν δημοσίων καὶ ιδιωτικῶν θηριοτροφίων ἀμφοτέρων τῶν κόσμων. Ἀλλὰ διατὶ ὁ προμηθευτῆς εὕρισκετο ἐν τῇ παγίδι; ἰδοὺ τί περὶ τούτου εἶπεν ἡμῖν.

«Χθὲς μετὰ μεσημβρίαν ἀποφασίσας νὰ ἐπισκεφθῶ μίαν τῶν διὰ τὰς τίγρεις παγίδων ἐξῆλθον τοῦ κράλ, τὸ ὅποιον θὰ εὐαρεστηθῆτε, κύριοι νὰ ἐπισκεφθῆτε. Ἡμῖν μόνος ἐπειδὴ οἱ ἄνθρωποι μου εἶχον διαφόρους ἐπείγουσας ἐργασίας. Ἀφίχθεις εἰς τὴν παγίδα εἶδον ὅτι ἦν ἀνοικτὴ καὶ ὡς ἐκ τούτου οὐδὲν ζῶν ἦν ἐν αὐτῇ· ἐν τούτοις περιεργεῖα κινούμενος εἰσῆλθον ἐπιθεξίως. Τὸ δὲλεαρ ἦν ἀθικτον ὥστε ἐκινήθην ὅπως ἐξέλω, ἀλλὰ κίνησις τοῦ ἀγκῶνος μου κατέρριψε τὴν θύραν καὶ ἰδοὺ ἐγὼ συλληφθεὶς ἐν τῇ παγίδι μου, καὶ ἀδυνατῶν ἐξελθεῖν. Ἐπίστευον ὅτι οἱ ἄνθρωποι μου βλέποντες παρατεινομένην τὴν ἀπουσίαν μου θὰ ἐξήρχοντο πρὸς ἀναζήτησίν μου· ἀλλ' ἡ ἐσπέρα ἐπῆλθε καὶ οὐδεὶς ἐφάνη, τὸ δὲ χεῖριστον ἡ πείνα μὲ κατεπίεζεν, ὥστε ἐθεώρησα καλὸν νὰ ἀπατήσω ταύτην διὰ τοῦ ὕπνου· ἔλαβον λοιπὸν φιλοσοφικὴν ἀπόφασιν καὶ ἐκοιμήθην. Ὁ δ' ὕπνος μου διήρκεσε μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἀσυνήθης τις θόρυβος μὲ ἐξήγειρεν ὅπως ἰδῶ τὸ θανατηφόρον αὐτὸ ὄργανον διευθυνόμενον πρὸς τὸ στήθος μου! Μικροῦ δεῖν ἡ ὥρα τῆς ἀπελευθερώσεώς μου ἀπέβαιεν ὥρα τοῦ θανάτου μου, ἀλλ' ὁ κύριος λοχαγὸς μὲ ἀνεγνώρισεν ὡς ἄνθρωπον, δι' ὅπερ εὐχαριστῶ αὐτῶ ὡς καὶ διὰ τὴν ἀπελευθερώσιν μου».

Μετ' ὀλίγον πολλὰ φωνὰ ἀντήχησαν ἐπὶ τοῦ δάσους, ταυτοχρόνως δὲ ἐξῆς Ἰνδῶν ἐνεφάνισθησαν ἐνώπιον ἡμῶν.

«Κύριε, εἶπεν Ἰνδὸς τις, οὐτινος ἡ ἡρεμος καὶ πονηρὰ μορφή ἐφείλκεσε τὴν προσοχὴν μου, πρὸ μιᾶς ὥρας σὰς ζητοῦμεν....

— Ἡμῖν μετὰ τῶν κυρίων, οἵτινες εὐφρε-

Γ'. ΤΟ ΚΡΑΛ

στοῦνται ὅπως ἐπισκεφθῶσι τὸ κράλ. Ἀλλὰ πρὶν ἀπέλωμεν δέον νὰ διορθώσωμεν τὴν παγίδα».

Ἐνῶ οὕτω οἱ Ἰνδοὶ ἠσυχολοῦντο πρὸς ἐπιδιόρθωσιν τῆς παγίδος. Ὁ Ματθαῖος Βάν Γουίτ, ὁ Χῶδ καὶ ἐγὼ εἰσῆλθομεν ἐν αὐτῇ.

Αἱ τοικῦται παγίδες, εἶπεν ἡμῖν ὁ Ματθαῖος Βάν Γουίτ εἰσι πολλὴ κρείττονες τῶν τῶν πρῶτων, μετὰ πασσάλων καὶ τῶν κεκυρτωμένων εὐκῆπτων δένδρων τῶν ἐχόντων κινητὸν δεσμόν. Ἐν ταῖς πρώταις τὸ ζῶν ἐκκοιλίζεται ἐν δὲ ταῖς δευτέραις στραγγαλίζεται, ἐνῶ ἐν ταῖς παγίσι ταύταις συλλαμβάνεται μόνον οὐδὲν βλαπτόμενον.

— Ἀλλ', ἠρώτησα, ὅταν συλληφθῶσιν ἐν τῇ παγίδι ταῦτα τὰ ζῶα, πῶς μεταφέρετε αὐτά;

— Φέρομεν παρὰ τῇ θύρᾳ τῆς παγίδος ἐντροχὸν κλωβόν, εἰς ὃν ῥίπτονται ἀμέσως. Εἶτα δὲ μεταφέρομεν ταῦτα εἰς τὸ κράλ.»

Αἰφνης φωνὰ ἀντήχησαν· ἀμέσως ἐσπεύσαμεν ἐκτὸς τῆς παγίδος· ἐμάθομεν δ' ὅτι Ἰνδὸς τις ἀπέκουσε διὰ τῆς ῥάβδου αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν ὄφρως τινος, καθ' ἣν στιγμὴν τὸ δηλητηριώδες ἔρπετον ὄρμα κατὰ τοῦ συνταγματάρχου. Ὁ Ἰνδὸς οὗτος ἦν ἐκεῖνος ὃν παρετήρησα· ἡ δὲ ταχεῖα αὐτοῦ παρέμβασις ἔσωσε τὸν συνταγματάρχην ἀπὸ βεβαίου θανάτου, ὡς ἐνοήσαμεν αὐτὸ μετ' ὀλίγον.

Πραγματικῶς, αἱ κραυγαὶ, ἃς εἶχομεν ἀκούσει ἐξῆλθον ὑπὸ θεράποντός τινος τοῦ κράλ, ὅστις ἐκυλίετο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀγωνιῶν ἐπειδὴ ἡ ἀποκοπεῖσα κεφαλὴ τοῦ ὄφρως ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ· οἱ ὀδόντες ἐνεπήγησαν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ὁ τάλας ὑπὸ τοῦ δραστηκοῦ δηλητηρίου ἐξέπνεε, χωρὶς νὰ δυνηθῶμεν νὰ δώσωμεν αὐτῷ βοήθειάν τινα.

«Δὲν ἐπληγώθης, ἠρώτησε τὸν Μουνρῶ ὁ Βάνξ δραττόμενος τῆς χειρὸς αὐτοῦ.

— Οὐχί, φίλε μου» ἀπεκρίνατο, εἶτα ἀπειθυνόμενος πρὸς τὸν Ἰνδόν· «εὐχαριστῶ φίλε» εἶπε.

Ὁ Ἰνδὸς διὰ σημείου ἐδήλωσεν ὅτι οὐδεμία εὐχαρίστησις ὠφείλετο αὐτῷ.

«Πῶς ὀνομάζεσαι; ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ συνταγματάρχης.

— Καλαγάνης!» ἀπεκρίνατο.

Ὁ θάνατος τοῦ δυστυχοῦς τούτου ὑφ' ἃς ἐτελέσθη περιστάσεις βαθέως συνεκίνησεν ἡμᾶς, τὸ δῆγμα ἀσπίδος ἐνὸς ἐκ τῶν δηλητηριοδωστέρων τῆς Ἰνδικῆς ὄφρων ἀπλῶς προσέθηκεν ἐν ἔτι θῦμα τῶν ἐρπετῶν τούτων εἰς τὰ κατὰ χιλιάδας ἐτησίως ἀριθμούμενα¹. Τὸ σῶμα τοῦ Ἰνδοῦ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ δηλητηρίου ταχέως ἀποσυντιθέμενον ἀπετέθη εἰς βλαστὰν τῶν φρον, ὥστε νὰ μὴ δύνανται τὰ σαρκόδρα ἀποθάψαι αὐτὸ. Περικνήσις τῆς τελετῆς ταύτης ὁ Ματθαῖος Βάν Γουίτ ἐκάλεσεν ἡμᾶς εἰς τὸ Κράλ, ἔνθα μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἀφίχθημεν. Ἦν μέγα ἐπίμηκες περιφραγμὰ ἐν τῷ βῆθει τοῦ δάσους· σείρα ὑψηλῶν πασσάλων φέρουσα εὐρυτάτην θύραν πανταχόθεν περιέβαλλεν αὐτό. Ἐν τῷ βῆθει μακρὸν παράπηγμα ἐκ κορυφῶν δένδρων καὶ σπινίδων ἐχρησίμευσεν ὡς κατοικίαν πάντων τῶν ἐν τῷ κράλ. Ἐξ κλωβῶν εἰς πολλὰ διηρημένοι διαμερίσματα ἕκαστος ἐπὶ τεσσάρων τροχῶν ἐπικαθήμενος· εἰς τὸ ἄκρον τοῦ περιβάλλου ἐκείνου δεκάς βουβάλων χρησίμευοντες ὡς ἐλάττει αὐτῶν, ἐξ ἀμαξοδηγοὶ καὶ δέκα Ἰνδοὶ θηρευταὶ ἀπετέλουν τὸ προσωπικόν.

Οἱ θηρευταὶ ἀνῆκον εἰς τοὺς ἐξ ἐπαγγέλματος τοιούτους κλωμμένους «χικάρεις» ἀνεκάλυπτον τὰ ἴχνη τῶν θηρίων καὶ ἔστηνον αὐτοῖς παγίδας ἐκτεθειμένοι οὐ μόνον εἰς τὰς προσβολὰς τῶν θηρίων, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς ἐκ τῆς ὑγρασίας τοῦ κλίματος καὶ ἐκ τῶν ἀναθυμιάσεων τοῦ ἐδάφους τρομεροῦς πυρετοῦς διεδίου ἐκείσε ἀπὸ τινῶν μηνῶν. Ὁ οἶκος συνέκειτο ἐκ θαλάμου τινὸς κοιτῶνος τοῦ Ματθαίου, ἐτέρου διὰ τοὺς θηρευτὰς, τρίτου διὰ τοὺς ἀμαξοδηγούς καὶ ἐτέρου χρησιμεύοντος ὡς μηχανεῖον καὶ ἐστιατόριον ἐν ταυτῷ. Ἐκαστος τῶν κλωβῶν σιδηρᾶς ἐκ μιᾶς πλευρᾶς φέρων κιγκλίδας διηρεῖτο εἰς τρία μέρη, περιεῖχον δὲ τότε ἐπὶ τίγρεις, δύο λέοντες, τρεῖς πάνθηρες καὶ δύο λεοπαρδάλεις. Ὁ δὲ Ματθαῖος Βάν Γουίτ ἔμα συλλάβῃ ἔτι δύο λεοπαρδάλεις, τρεῖς τίγρεις καὶ ἕνα λέοντα, θ' ἀπέλθῃ μέχρι τοῦ ἐγγυτέρου σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου καὶ θὰ προσδέσῃ

¹ Τῷ 1877, 1677 ἰθαῖον ἐκ δηγμάτων ζῳίων κατὰ τὸ αὐτὸ δὲ ἔτις ἐκ τῶν πληρωθεισῶν ἀμμοῶν ἐγλυοῦνται διὰ ἐρνεύθησαν 427,275 ἴφρις.

τούς έντρόχους κλωβούς εις τήν άμαξοστοιχίαν όπως μεταφέρη αυτούς εις Βομβάην.

Τά έν τοίς κλωβοίς θηρία ήσαν μεγαλοπρεπέστατα, άλλ' άγριότατα τρομερούς έκβάλλοντα μυκηθμούς και βιαίως τας κιγκλίδας πλήττοντα. Ο προμηθευτής έτρεφε ταύτα διά βονάσσων και ύδώντων βοών, ους έθήρευον οί χικάρεις καθ' ώρισμένας ήμέρας, πολλούς δοκιμάζοντες κινδύνους, έπειδή και αύται αί τίγρεις φοβούνται τούς άγρίους βουβάλους, οίτινες πληγονόμενοι έκρίζουσι διά τών κεράτων τά δένδρα, έφ' ών ό θηρευτής καταφεύγει. Δι' όπερ έπειδή ένώπιον του όφθαλμου αυτού τ' άντικείμενα φαίνονται μείζονα δέον ό άνθρωπος να ίσταται όρθιος όπως επιβάλεται αύτῷ, και να μη γονυκλινή.

Ούτως όπως άποφεύγωσι τούς κινδύνους οί χικάρεις έστησαν αυτοίς παγίδας, έξέβαλλον τά ζῷα ταύτα σχεδόν νεκρά.

«Μόνον εύρωπαϊκῶν οίκων είσθε προμηθευτής; ήρώτησα τόν Μκτθαζόν Βάν Γουίτ.

— Είσθε Γάλλος, κύριε, άπεκρίνατο. Διαγινώσκω τούτο ου μόνον εκ τής προφοράς, άλλλ και εκ του τύπου ύμων, όντος έπιτυχές μίγμα γαλατορωμαϊκοελιτικόν, ως Γάλλος δε όλίγην κλίσην θά τρέφετε προς τας μακρυνας περιηγήσεις και άναμφιβόλως δέν περιήλατε τόν κόσμον» και ταύτα λέγων περιέγραφε όλόκληρον κύκλον διά τής χειρός.

«Βεβαίως ήλθατε εις Ινδία, άλλλ δέν έπεσκέφθητε τά θηριοτροφεία τών ισχυρών Ραζάχ, τών διατηρησάντων τήν λατρείαν τών μεγαλοπρεπών ζῷων, ύφ' ών ή ίερά Ινδική κοσμεΐται. Έπισκεφθήτε λοιπόν τήν Γουϊκοβάρ προς τιμήν του βασιλέως Βκρόδα. Ίδετε τά θηριοτροφεία του, ών τά πλείστα θηρία προύμήθευσα έγώ. Παρευρεθήτε εις τήν τελετήν του γάμου τών έξήκοντα χιλιάδων περιστερών αυτού, κατ' έτος έν πομπή τελουμένων. Θαυμάσατε τας πεντακοσίας αυτού αβουλδούλη — άηθόνας τής Ινδικής—ών επιβλέπουσι τήν άνατροφήν, ως εί ήσαν κληρονόμοι του θρόνου! Ίδετε τούς έλέφαντας αυτού, ών ό μέν έχει ως έργον να θραύη τήν κεφαλήν τών καταδικών επί του λίθου τής τιμωρίας. Είτα εισέλθετε εις τὸ άνάκτορον του Ραζάχ τής Μαϊσσούρ, του πλουσιωτέρου τών Άσιαζών ήγεμόνων, όπως ίδῆτε εκατοντάδας

ρίνοκερώτων, έλεφάντων, τίγρεων και λοιπής άριστοκρατίας τών δασῶν.

Είτα επιστρεφόμενος προς τόν λοχαγόν
αΦονεύσατε τούς άγριοχοίρους, οίτινες καιτοι παχύδερμοι είσι χορτοφάγοι, προξενούσι δε τούς κινδύνους εις τούς θηρευτάς διά τής άγριότητός των. Προς δε και τούς πολυαριθμούς λύκους και τούς θώας, οίτινες ουδέμιν αξίαν έν ταις εύρωπαϊκαίς άγοραίς έχουν.

— Και τας άρκτους; ήρώτησα.
— Αί άρκοι είσι ζῷα χορτοφάγα, ουδέν δε κοινόν έχουν προς τά άγρια θηρία, δι' όπερ σενύνεται ή χερσόνησος. Άλλά αί λεοπαρδάλεις, τά εύκίνητα, τολμηρά και θορακλέα έκείνα θηρία, τά άνκρηχώμενα επί τών δένδρων όπως καταδιώξωσι τούς θηρευτάς, οί πάνθηρες ους έν Γουϊκοβάρ οί Ραζάχ έθίζουσιν εις τήν πάλην εισίν άληθῆ θηρία. Ναι! εύρήσητε πάνθηρας έν Ταρουνή ως και λέοντας τούς βασιλείς τών θηρίων, ους θεωρώ κατωτέρους τών τής αρχαίας Λυβίας. Ένταύθα οί άρρενες δέν φέρουσι τήν μεγαλοπρεπή τών άφρικανικῶν χαιτήν, είσι δε Σαμφῶνες.....κεκρμένοι. Άλλως τε άπώλοντο εκ τής κεντρίας Ινδικής και κατέφυγον εις τήν Καττυαβάρ, τήν έρημον Θαίλ και τήν Ταρουνήν όπως ζήσωσιν ως έρημίται, δι' όπερ δέν θέτω αυτούς εις τήν πρώτην βαθμίδα τής κλιμακος τών τετραπόδων. Ούτω λέγουσιν ένταύθα βασιλεὺς τίγρις άλλλ ουχι βασιλεὺς λέων. Η Ινδική άπασα άνήκει αύτῇ δικιῶματι primo occupanti. Εύρίσκεται δε καθ' άπασαν τήν έκτασιν τής χερσονήσου ήτοι από του Κομορίνου άκρωτηρίου μέχρι του Ιμαλαϊκανού όριου! Έν άπάσαις ταις εύρωπαϊκαίς άγοραίς ή τίγρις τιμᾶται! Οί Ραζάχ τας τίγρεις άδρότατα άγοράζουσιν, όπως τούς βασιλικούς κήπους αυτών κοσμήσωσιν! Έν τῇ θήρα τών τίγρεων οί άριστοι θηρευταί διακρίνονται! Οί τής Ινδικής ήγεμόνες μεταφέρουσι τήν τίγριδα έντός κλωβού εις εύρειαν πεδιάδα, ένθα συγκαλοῦσι τούς φίλους και φύλκας αυτών, ώπλισμένους διά λογχῶν και πολυκρότων. Αΐφνης ή θύρα του κλωβού ανοίγειται, τὸ θηρίον έξορμα, ρίπτεται επί τών ανθρώπων και θύει τῇ λύσσει αυτού εκατόμβας θυμάτων, επί τέλους δε θνήσκει υπό τὸ πῦρ και τούς λογχισμούς, ένδοξον και εκδικηθέν!

— Αί τίγρεις, προσέθηκεν ό Βάνξ, ίσως εισίν αί βασιλίδες τής δημιουργίας, ως είπεν ό κ.

Βάν Γουίτ, άλλλ' είσι βασιλίδες πολὺ επικίνδυνοι εις τούς ύπηκόους των! Τῷ 1862 κατεβρόχθισαν άπαντας τούς τηλεγραφητάς του σταθμού τής νήσου Σαγγώρ. Αναφέρεται τίγρις τις, ής έν διαστήματι τριῶν έτων τά θύματα άνήλθον εις 118! Έτέρα δε έν τῷ αυτῷ χρονικῷ διαστήματι κατεσπάραξεν 127 ανθρώπους! Μετά δε τὸν άποπλισμόν τών Σιπαγίων, έντός τριῶν έτων 1554 άτομα άπώλοντο υπό τούς οδόντας τών τίγρεων!»

(έπεται συνέχεια)

ΠΟΛΥΓΝΩΤΟΣ

Πολύγνωτος ό Θάσιος, άκμάσας περι τήν ΙΓ' Ολυμπιάδα 416 π. Χ. θεωρείται υπό του Θεοφράστου ως έφευρέτης τής γραφικῆς. Μέχρις αυτού πραγματικῶς, ή τουλάχιστον μέχρι του πατρός του Άγλαοφῶντος, ύπήρχον ζωγράφοι μονόχρωμοι, ήτοι ενός μόνου χρώματος χρῆσιν ποιούμενοι. Ο Πολύγνωτος συνήνωσεν έν τοίς έργοις αυτού τά τρία αρχικά χρώματα' έρυθρον, κυκνον και κίτρινον, κατεσκεύασε τὸ μέλαν δι' έψημένων στεμφύλων σταφυλῶν και διά τής αναμίξεως τούτων έποίησε τά μεσάζοντα χρώματα. Άλλ' ιδίως, κατ' Αριστοτέλην, Κικέρωνα και Κουίντιλιανόν, έδοξάζθη διά τής ώρμίας μορφῆς τών εικόνων αυτού και του μεγαλείου, όπερ έν αύταις ένετύπου. Έγίνωσκε τήν άγαλματοποιήν κατὰ βῆθος και έπιμελούμενος τής ίχνογραφίας, ήρέυνα πανταχοῦ τήν διαύγειαν τών γραμμῶν και τὸ ιδεῶδες τών μορφῶν κάλλος. Τήν φαντασίαν ένθουσιώσαν εκ τών Ομηρικῶν έπῶν έχων ήντλει έν αυτοίς τας ύψηλὰς ιδέας, αίτινες έν τῷ άνεπτυγμένῳ πνεύματι αυτού επί μακρὸν κυοφορούμεναι και διαπλαττόμεναι παρείγον τά άριστουργήματα, δι' όπερ επί τοσοῦτον έθαυμάσθη, ώστε ό Άριστοτέλης έλεγε βράδιον τοίς μαθηταίς αυτού «Παρέλθετε ένώπιον τών ζωγράφων, οίτινες εικονίζουσι τούς ανθρώπους οίους βλέπουσιν αυτούς, άλλλ στήτε ένώπιον του Πολυγνώτου, εικονίζοντος τούτους ώραιοτέρους ή όσον είσι.» Τῷ Πολυγνώτῳ άνετέθη ή διακόσμησις τής ποικίλης στοᾶς τών Αθηνῶν και τής Λέσχης τών Δελφῶν. Έξετέλεσε δε άθάνατα έργα, εύρείας συν-

θέσεις περιλαμβανούσας ύπερ τά διακόσια πρόσωπα, τας πλείστας ύποθέσεις εκ τών έπεισοδίων τής Ιλιάδος άρυσθείς. Λέγεται δε ότι ή Έλληνική ή άδελφή του Κίμωνος παρέρχεν έαυτήν ως πρότυπον τής εικόνας τής Λαοδικῆς, μιᾶς τών θυγατέρων του Πριάμου. Ίσως δε και διά τήν θυσίαν τής Πολυξένης έλαβε τὸ αυτό πρότυπον, έν τῇ παθητικῇ σκηνῇ, έξ ής ένεπνεύσθη ό Εύριπίδης τὸ τόσῳ συγκινητικόν χωρίον τής Έκάζης, ένθα ό Νεοπτόλεμος υἱός του Άχιλλέως έλκει τὸν κολεόν του χρυσοῦξίφους, ένῶ ή μεγαλόφρων παρθένος έπιθυμούσα όπως κατέλθῃ εις τὸν Άδην, ουχι ως δούλη, άλλλ ως βασιλίς, ύψοι τας καλύπτρας ύπερ τούς ώμους, άποκαλύπτει τας πλευράς και τούς αλασαστρίνους κόλπους, είτα περιπαθῆς έξαστράπτουσα εκ τής παρθενικῆς καλλονῆς κλίνει τὸ γόνυ επί του τάφου και λέγει: «Ίδου τὸ στήθος μου, νέε πολεμιστά, εάν θέλῃς να με πλήξῃς επ' αυτού' εάν δ' εις τὸν λαϊμόν, ίδου αυτός έτοιμος...»

Άλλ' εις τούς Δελφούς μᾶλλον ή έν Αθήναις ό Πολύγνωτος έθαυμάσθη διά τ' άριστουργήματα αυτού' ό δε Παυσανίας έπιτὰ όλόκληρα κεφάλαια αφιέρωσεν εις τήν άπαρίθμησιν τών ύποθέσεων τών γραφῶν, δι' ών εκόσμησε τήν Λέσχην έν αἷς περιλαμβάνοντο μεταξύ άλλων ή άλωσις τής Τροίας και ή Κάθοδος του Οδυσσεως έν Άδου.

Κάτοχος μεγάλου πλούτου ό Πολύγνωτος προσέθηκε τήν άνεξαρτησίαν τής τύχης αυτού τῇ αξιοπρεπείᾳ του χαρακτήρος. Διά δε τά άπειρα έν Αθήναις και Δελφοίς έργα αυτού ουδέμιν έδέχθη άμοιβήν. Οί δ' εύγνωμονούντες Έλληνες άπέδωκαν αυτῷ τήν μεγίστην εθνικῆν άμοιβήν, ήν ουδεις έτερος έλαβεν' ήτοι τὸ Αμφικτυονικόν Συνέδριον έρμηνεύον τήν έπιθυμίαν άπάσης τής Ελλάδος, άπένειμεν αυτῷ τὸ δικιῶμα τής διαρκούς παρὰ πᾶσῶν τών ελληνίδων πόλεως ξενίας.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ο Θεός επέβαλεν ήμιν πολὺ βαρείας δοκιμασίας επί τής γῆς. Άλλά δημιουργήσας τήν εργασίαν ήμειψεν ήμᾶς διά ταύτας. Τάξικρότερα δάκρυα διά ταύτης στεριεύουσι. Σοβαρὸς

παρηγορητής, ὑπόσχεται πάντοτε ἥττονα τῶν ὅσα δίδει· ἡ μεγίστη οὐσα τῶν ἡδονῶν, εἶναι τὸ ἄλλας πάσης ἡδονῆς. Ἐὰν πάντα καταλιμπάνουσιν ἡμᾶς, εὐθυμία, πνεῦμα· αὕτη πάντοτε εἶναι παρούσα, καὶ αἱ διαρκεῖς ἀπολαύσεις, ἃς παρέχει ἡμῖν ἔχουσιν ἄπασαν τὴν ζωηρότητα τῆς μέθης τῶν παθῶν καὶ τὴν γαλήνην τῶν ἡδονῶν τῆς συνειδήσεως. Ἄλλ' εἶπον τὰ πάντα; οὐχί, ἐπειδὴ εἰς τὰ προσόντα τῆς ἐργασίας δεόν προσθέσαι ἐν, τὸ μέγιστον πάντων· αὕτη ὁμοιάζει πρὸς τὸν ἥλιον, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς ἔπλασεν αὐτὴν δι' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους.

ERN. LEIGTUBE.

Ὁ φιλόργυρος εἶναι ὁ πτωχότερος τῶν ἀνθρώπων· εἶναι ὁ μόνος ὅστις στερεῖται τοῦ κοινοτέρου πράγματος, τῆς ἀγάπης· ἀγαπᾷται οὐχὶ δι' ἑαυτὸν, ἀλλὰ διὰ τὰ ἑαυτοῦ. * *

Ἡ ἐλπίς εἶναι παρηγορία, ἀλλ' ἡ καρτερία ἰσχύς.

KLOYZE.

Ὁ ἐγκαρτερωὶν θέτει τὸν Θεὸν μεταξὺ τῆς ὀδύνης καὶ ἑαυτοῦ.

K. SVETXIN.

Καθ' αὐτὸ ὑπακοή σημαίνει σεβασμὸν καὶ ἐμπιστοσύνην. * *

Δεόν τις νὰ ᾖ εὐγενὴς ἐν τῷ οἴκῳ του, ἐπειδὴ ἀσκεῖ τὴν φιλοξενίαν καὶ ἐν τῷ τῶν ἄλλων ἐπειδὴ δέχεται καύτην.

ΛΑΤΕΝΑΣ.

Ἡ λεπτοτέρα εἰρωνία κατὰ ἐν μόνον βῆμα ἀπέχει τῆς προσβολῆς.

Kα. LAMBERT.

Ἡ δύναμις τοῦ ἀνθρώπου ἔπεται τῆ γνώσεως αὐτοῦ.

BAKON.

Αἱ ἐπιστῆμαι εἰσὶ κλειθρα, ὧν ἡ σπουδὴ εἶναι ἡ κλεῖς.

ABOYΔ-TAIZ.

Ἡ ἐργασία καὶ ἀνία δὲν διέρχονται ποτὲ διὰ τῆς αὐτῆς θύρας.

(* Ἄ. χαίρα παροιμία)

Ὁ μανθάνων τι καὶ μὴ ἐφαρμόζων ὁμοιάζει μὲ τὸν γεωργὸν τὸν ἀροτρίωντα καὶ μὴ σπέροντα.

(* Ἰνδία παροιμία)

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΠΑΙΓΝΙΑ

9. ΑΙΝΙΓΜΑ

Μὴν εἶμαι τρίτος, ἔρωτᾷς; πρὸς τί, μήπως φοβεῖσαι; Προληπτικὸν τὰ ἄνθη μου σοῦ λέγουν μὴ λυπεῖσθαι. Καίριος χαρᾶς καὶ ἡδονῆς, τὸ ἔαρ ἀναθάλλει. Λοιπὸν· τίς εἶμαι ἀφ' οὗ γὰρ τὴν φύσιν δίδω κάλλη.

40. ΑΠΡΟΟΠΤΟΝ

Ποῖον τὸ λαμπρότερον καὶ διαρκέστερον μακρωλεῖον;

41. ΔΕΣΙΓΡΗΦΟΣ

Πεντασύλλαβον ὑπάρχω καὶ ἐπτὰ Πι περιέχω. Τὰ φωνήεντα μ' εἶν' ἑνὸς καὶ εἰς τὸ τέλος σίγη. [μικρὸν φέρω.]

42. ΑΙΝΙΓΜΑ

Εἰς ἐν ἔτος γεννώμικι γηράσκ' ἀποθνήσκω. Διάδοχον ὁμῶς γεννῶ εὐθύς ὡς ξεψυχῆσω.

43. ΑΠΡΟΟΠΤΟΝ

Πότε οἱ Γερμανοὶ θά γείνουν πτηνά.

ΛΥΣΕΙΣ

1 λύπη 2 ἡ γιῶν λευκαίνει· τὰς στέγας, ὁ χρόνος τὰς κόμας ἡμῶν. 3 ἡμίονος 4.

1	15	14	4
12	6	7	9
8	10	11	5
13	3	2	16

Ζητοῦμεν πράκτορας

ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ ὑπὸ τοὺς ἐξῆς ὄρους.

α) παρέχεται αὐτοῖς ἔκπτωσις 15 τοῖς 100 ἐπὶ τῶν συνδρομῶν, αἵτινες ἤθελον ἀσφαλῶς ἀφιχθῆ εἰς τὸ γραφεῖον ἡμῶν, β') ἡ πρώτη αἴτησις περὶ ἀποστολῆς φυλλαδίων δεόν νὰ συνοδεύηται ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου αὐτῶν (ἀφαιρουμένης τῆς ἐκπτώσεως). γ') μετὰ τὴν πρώτην αἴτησιν δίδεται αὐτοῖς πίστωσις ἥτις δὲν διαρκεῖ πλεῖστον τῶν τριῶν μηνῶν, δ') αἱ πρὸς τὸν «Ἑλληνισμὸν» ἐπιστολαὶ τῶν δεόν νὰ ᾧσιν ἀπηλλαγμένοι ταχυδρομικῶν, αἱ δὲ μετὰ χρημάτων νὰ πέμπωνται ἐπὶ συστάσει. ε) Τὰ φυλλάδια ἀποστέλλονται εἴτε ἅπαντα αὐτοῖς εἴτε κατ' εὐθείαν εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν συνδρομητῶν.

Ὁ ἐκδότης ΣΤΕΦ. Η. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΥΠΟΙΣ ΘΡ. ΠΑΠΑΛΕΞΑΝΔΡΗ